

1930 йил
12 МАЙДАН
ЧИҚА
БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI ИИБ ҲАЙЪАТИ НАШРИ

Қонунчилик ва ҳуқуқ-тартибот учун!

№ 57 — 58

(2594 — 2595)

1993 йил

23 июль

ЖУМА

СОТУВДА ЭРКИН
НАРХДА

Фарғонадаги кенгаш

Фарғона вилояти ҳокимлигида вилоят ИИБ бўлимлари ва бўлинмалари раҳбарларининг биринчи ярим йиллик якунларига бағишланган кенгаши бўлиб ўтди. ИИБ бошлиғининг биринчи ўринбосари, милиция подполковниги Имомали Мирсоатов амалга оширилган

ишлар ҳақида маъруза қилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазири, ички хизмат генерал-лейтенанти Зокир Алматович Алматов сўзга чиқди. У вилоят ички ишлар идоралари ходимларининг бундан кейинги вазифаларини аниқлаб берди ҳамда улар яқин вақт ичида ҳал қилиши керак бўлган ишларни таъкидлаб ўтди.

С. ҚОРАБОЕВ, милиция лейтенанти.

Ҳамкорлик йўлга қўйилмоқда

ИККАЛА томон учун фойдали бўлган амалий учрашувда Чирчиқ sanoat қорхоналарининг раҳбарлари, Тошкент шаҳри ва вилояти ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасаларининг бошлиқлари иштирок этдилар. Бу учрашув республика ИИБ Ахлоқ тузатиш ишлари бошқармаси ва вилоят ҳокимлигининг ташаббуси билан Чирчиқда ўтказилди.

Унда вилоят ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасаларидаги мавжуд ишлаб чиқариш имкониятлари ҳақида ахборот берилди, ўзаро фойдали ҳамкорликни ташкил этиш, ҳукм қилинганларни меҳнат билан банд этиш муаммоларини ҳал этиш тўғрисида сўз борди.

Тошкент вилояти ҳокимининг ўринбосари А. Абдувосиқов учрашувни очаркан, вилоятдаги бундай муассасаларнинг ишлаб чиқариш имкониятлари катталиги, улардан тўлиқ даражада фойдаланиш зарурлигини таъкидлади. Ушбу ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасаларида, мисол учун, кон-шахта ускуналари, сув чиқарувчи насос ва парралар, филтрлар ва бошқа зарур жиҳозлар тайёрланмоқда. Меҳмонлар соатига 2 минг донга хом гишт тайёрлайдиган линия билан ҳам танишдилар. Бу муассасаларнинг заводлари жами юздан ортиқ номда маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Бу халқ хўжалигида зарур бўлган маҳсулотлар, кенг халқ истеъмол моллари ҳамдир.

— Заводларимиз тўла қувват билан ишлашини хоҳлар эдик, — деди Ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасалари бошқармаси бошлиғи, ички хизмат полковниги Э. Икромов. — Бунинг учун вилоят sanoat қорхоналари билан мустаҳкам алоқа ўрнатишимиз зарур, бу ҳол, пировард натижада, республикада иқтисодий вазиятнинг нормаллаштиришга имкон яратди.

Бундай учрашувларни Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарларида ҳам ўтказиш режалаштирилмоқда.

С. НОРМУХАМЕДОВ,
“Вақт” газетаси муҳаррири, ички
хизмат подполковниги.

Суратларда: учрашувдан лавҳалар.
Х. ШОДИЕВ олган суратлар.

“ҚОРАДОРИ-93”

АМАЛИЙ ЧОРАЛАР НАТИЖАСИ

ОҲАНГАРОН тумани ИИБ катта участка вакили милиция майори Қ. Ҳожиёв “Янги ҳаёт” совхоз ишчилари билан шу куннинг энг долзарб масаласи — наркотик экин пайкаллари хусусида суҳбатлашиш учун алоҳида вақт ажратди.

Қўшал ака вақтни зое кетказишга ўрганмаган. Совхоз маҳалла қўмитаси раисининг ўринбосари К. Раҳаматов, штатсиз ходим Б. Маҳкамов билан бирга ҳовлиларни текшира бошлади.

Тўрт кун ичида майор Ҳожиёв афюн экилган 10 га яқин пайкални аниқлашга муваффақ бўлди. Улар пайкалларида онгли равишда парвариш қилаётганлигига ишонч ҳосил қилди.

Ҳовлисида 10 та бута топилган Виктор Р. ни олиб кўрайлик. Ҳосил бўлиқ бўлган экан. Ҳар бир тупда камида 76-78 бошдан кўкнори борлиги санаб чиқилди.

Экинлар эгасининг важи одатдагидек эди: уруғлар уйда ётган, у ташлаб юбормоқчи бўлган, лекин хотини рухсат сўрамасдан экиб қўйган.

Кўкнор бошчаларининг кесилгани хусусида Викторнинг важдари бундан ҳам кулгили эди. Бунга шумтақа ўғилчалари айбдор эмиш. Лекин бундай важдарга энди иш бошлаган милиция ходимларига ишониши мумкин. Виктор Р.нинг иши тергов идораларига ўтказилди, ана шу факт бўйича жиноий иш қўзғатилди. Экинлар йўқ қилинди.

Хўжалик дурадгори Мажид Х. ҳам бир-икки кундан сўнг кўкноридан ўз ҳосилини йиғиб олиши тайин эди. Ҳожиёв томонидан 180 туп афюн йўқ қилинди. Экспертларнинг айтишича, Мажид бу “ҳосил”дан камида бир миллион сўм даромад олиши мумкин экан.

Катта участка вакили ана шу кўкноризор эгасидан ҳам нима учун

қонунни бузганлигининг сабабини билишга қизиқди.

Жавоб оддийгина бўлди. Танқиддан нон ёпилганда седана ўрнида ишлатиш учун кўкнори экилган экан.

Нафақадор Амина М. ва ҳеч қаерда ишламайдиган Николай К. ҳам кўкнори доналарини ғамлаш ҳаёлида эканлар.

Қўшал аканинг “Қорадори” операциясидаги иштироки кўкнор экилган пайкаллари аниқлаш билангина чекланмади.

Биринчи кунёқ у ёрдамчилари билан 20 туп нашани топди. Уни ёввойи деб бўлмади, чунки улар соғлиги ёмонлиги учун ишламайдиган Воҳид Ғ.нинг полизида ўсмоқда эди.

Воҳид очикдан-очиқ уларни парваришлайётганига иқдор бўлди. Унинг касалида яхши ёрдам берадиган дори олиш учун нашадан фойдаланмоқчи экан.

Лекин бу борада Қўшал Тоҳировичнинг фикри бошқача эди. — Сенга наша эмас, ўз ишини яхши биладиган нарколог керак.

Одамда наша далаларда ариқ ёқалаб ўсади. Ана шу афюнзорларнинг аниқланиши Ҳожиёвни хўжалик 18 бригадирининг ҳаммасини тўплашга ва нашалар йўқ қилинмайдиган бўлса улар маъмурий жавобгарликка тортилиши хусусида огоҳлантиришга мажбур этди.

“Янги ҳаёт” давлат хўжалигида Ҳожиёв томонидан ўтказилган “Қорадори” операциясининг дастлабки натижалари айрим кишилар пул кетидан қувиб, ўз виждонига ҳилоф иш қилишга, қонунни бузиш йўлига онгли равишда ўтишга тайёр эканлигини кўрсатди. Лекин улар ҳар қандай жиноят учун жазо муқаррар эканлигини унутган эдилар.

Ш. АХМЕДОВ,
милиция подполковниги.

ХОНАДОНДАГИ АВТОМАТ

САРИОСИЁ ТУМАНИ ИИБ ходимлари навбатдаги тезкор тадбир давомида 1971 йилда туғилган Н. П. нинг хонадонидан рақамлари ўчирилган, ўқсиз бир донга АКМС автоматини топиб олишди. Автомат бу хонадонга қачон, қандай йўл билан олиб келингани терговда аниқланади.

ТАНОБИ ТОРТИЛДИ

ПОП ТУМАНИДА 1959 йилда туғилган М. Р. бекорчиликдан зерикиб тўйганича спиртли ичимлик ичди. Сўнг уйдан “ТОЗ-8” қирқма миллигини кўтариб чиқиб, қўни-қўшнилариға ўқталиб, ҳамла қила бошлади. Аммо бу узоқ давом этмади. Қўшнилариинг маълумотиға кўра, бир зумда етиб келган осийишталик посбонлари безорини қуролсизлантириб, танобини тортиб қўйишди, энди у ашаддий безорилиғи учун қонун олдида жавоб беради.

МАШИНАДАГИ ҚУРОЛЛАР

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИНИНГ СУХ-РИШТОН ЙЎЛИДАГИ Малбут поstda хушёр турган осийишталик посбонлари 1959 йилда туғилган М. Ғ. га тегишли ВАЗ 2101 белгили автомашинани тўхтатиб, кўздан

кечиришганда иккита милтиқ ва уларнинг 39 та ўқини топиб олдилар. Қурол билан боғлиқ маълумотлар аниқланмоқда.

КАБЕЛДАН ЎТ ЧИҚДИ

НИШОН ТУМАНИДАГИ “Нуристон” пахта қабул қилиш пунктида электр кабелидан қисқа туташув натижасида ёнғин чиқди ва пунктда сақланаётган 4 ярим тонна тўртинчи нав пахта ёниб кетди. Етказилган моддий зарар миқдори аниқланмоқда.

ПОРАХЎР ТУЗОҚҚА ИЛИНДИ

ҚЎҚОН ШАҲРИДА 1954 йилда туғилган Н. А. шаҳар умумий овқатланиш қорхонаси ходими К. З. га уй олиб беришни ваъда қилиб, эвазига 50 минг сўм пора сўради. К. З. айтилган миқдордаги пулни олиб борди. Н. А. пулларни қуртдай қилиб санаб олди-ю, тумшугидан илинди. Энди у порахўрлиғи учун одил суд олдида жавоб беради.

ҚАЛЛОБЛАР ТУШОВЛАНДИ

ЧЕЛАК ТУМАНИДАГИ Азимов номли жамоа хўжалигида яшовчи М. Х. Самарқанд вилояти ИИБга ариза билан мурожаат қилди. Унда икки номаълум шахс дўқ-пўписа билан икки миллион 400 минг сўм

ИККИ ЖУМА ОРАЛИҒИДА

пул топиб беришини талаб қилаётгани айтилганди.

Кўрилган тезкор чора-тадбир натижасида қаллоблар қўлга олинди. Улар самарқандлик муқаддам судланган М. А. ҳамда 1950 йилда туғилган В. Н. бўлиб чиқди. Тергов ҳаракатлари якунлангач, улар билан газетхонларни яқиндан таништирамиз.

БЕЗОРИ УШЛАНДИ

АСАКА ШАҲРИДАГИ қорхона директори М. П.нинг ҳузурига шу қорхона ишчиси, 1969 йилда туғилган Б.М. маст ҳолда бостириб қиради ва пичоқ ўқталиб, ундан пул талаб қилади. Талаби ба жарилмагач, хонадаги телефон симларини қирқиб, директорнинг қоринини пичоқ билан тилиб ташлайди. Жиноятчи ушланди. Унинг ёнидан 10 грамм миқдорда наша топилди.

СУМКАДАГИ ЖАНГОВАР ҚУРОЛ

Самарқанд автовокзалида шахсини аниқлаш мақсадида ушланган М. Е. нинг

сумкаси кўздан кечирилганда 1974 йилда ишлаб чиқарилган битта АКС-74 автомати, икки ўқдон, 99 донга жанговар ўқ топилди. Тергов олиб борилаётир.

ҚОТИЛЛАР ҚЎЛГА ОЛИНДИ

ҚЎҚОН ШАҲАР такси саройи ҳайдовчиси, 1966 йилда туғилган И. А.ни номаълум шахслар ўлдириб кетгани ҳақидаги маълум хабар ИИБ тезкор ходимларини оёққа тургазди. Кўп ўтмай уларнинг саъй-ҳаракатлари туфайли қотиллар аниқланиб, қўлга олинди.

БОСҚИНЧИ ХИБСАДА

ЖИЗЗАХ ШАҲАР ИИБга қарашли махсус маҳкамада ҳисобда турган, шартли равишда судланган, 1968 йилда туғилган М. Н. маст ҳолда 2-қасалхона ҳамшираси Т. Х.нинг хонадонига кириб, ундан дўқ-пўписа билан 800 сўм пулини тортиб олиб жуфтани ростлайди. ИИБ ходимлари суриштирув ишларини тўғри ташкил этганлари туфайли босқинчи аниқланиб, ҳисобга олинди.

М. ТИЛЛАЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING

ҲАВО КОДЕКСИ

66-модда. Ҳаво кемасининг ҳаво транспорти қатновига хизмат кўрсатувчи органлар билан радиоалоқаси

Алоқа воситаларига эга бўлган ҳар бир ҳаво кемасига шартли радиоқақриқ сигнали берилди.

Назорат қилинадиган самовий ҳудудда парвоз этаётган ҳаво кемаси билан шу парвозга диспетчерлик хизмати кўрсатаётган орган ўртасида мунтазам радиоалоқа бўлмоғи лозим. Алоқа узилиб қолган тақдирда ҳаво кемасининг командири ва ҳаво транспорти қатновига хизмат кўрсатаётган органлар ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудда парвоз қилиш Қоидаларига биноан ҳаракат қилишлари лозим.

Агар кўрилган чоралар натижасида радиоалоқани тиклаб бўлмаса, ҳаво кемасининг командири ва ҳаво транспорти қатновига хизмат кўрсатаётган органлар ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудда парвоз қилиш Қоидаларига биноан ҳаракат қилишлари лозим.

Назорат қилинмайдиган самовий ҳудудда бўлган ҳаво кемаларининг экипажлари бир-бирларига ахборот бериб туришлари, фавқулодда ҳолатлар рўй берган тақдирда эса ҳаво транспорти қатновига хизмат кўрсатувчи энг яқин органга авария каналлари орқали ахборот беришлари лозим.

67-модда. Аҳоли манзилгоҳлари устида парвоз қилиш

Ҳаво кемаларининг аҳоли манзилгоҳлари устидаги парвози фақатгина ҳаво кемасида носозлик рўй берганда уни аҳоли манзилгоҳларидан ташқарида ёки энг яқин аэродромда қўндириш имконини берадиган бандликда амалга оширилиши мумкин. Учиш-қўниш йўлкасининг жойлашуви ҳаво кемасига аҳоли манзилгоҳи устидан учиб ўтмай ҳавога кўтарилиш ёки қўниш имкониятини бермаса, шунингдек инсонлар ҳаётини қўтқариш мақсадида парвоз қилишга тўғри келса ёки бошқа алоҳида ҳолларда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига асосан юқоридаги қоидалардан четга чиқишга рухсат этилади.

Ҳаво кемаларининг аҳоли манзилгоҳлари устидаги кўргазмалар училари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг рухсатига биноан амалга оширилиши мумкин.

68-модда. Товушдан тез учувчи ҳаво кемалари парвозларини чеклаш

Товушдан тез учувчи ҳаво кемаларининг парвози мазкур парвозлар атроф муҳитга зарар етказмайдиган бандликда ва районларда амалга оширилишига йўл қўйилади. Товушдан тез учувчи ҳаво кемалари парвозининг минимал бандлиги ҳар бир алоҳида олинган район учун Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудидан фойдаланиш тўғрисидаги Низомда кўрсатилган тартибда белгиланади.

69-модда. Ҳаво кемаси экипажининг хатти-ҳаракатига аралашмаслик

Ҳаво кемаси ичидаги шахсларга, шу жумладан ҳаво кемасига эгалик қилувчи шахсларга ҳам, ҳаво кемаси экипажининг хатти-ҳаракатига аралашш, жумладан экипаждан парвоз тартиби ва режасини ўзгартиришни ёхуд ҳаво транспортига хизмат кўрсатувчи органнинг кўрсатмаларига риоя қилмасликни талаб қилиш ман этилади.

70-модда. Ҳаво кемасининг белгиланган ҳаво трассаси, маҳаллий ҳаво йўли, парвоз йўналишини ёки тегиридан четга чиққанида кўриладиган чора-тадбирлар.

Ҳаво кемаси белгиланган ҳаво трассаси, маҳаллий ҳаво йўли, парвоз йўналиши ёки тегиридан четга чиққанида ёхуд парвознинг бошқа параметрларига риоя этмаганида ҳаво кемасининг командири ва ҳаво транспорти қатновини таъминловчи орган бундай хатоларни тузатиш учун зудлик билан чора-тадбирлар кўриши шарт.

71-модда. Ҳаво кемаси ҳалокатга учраганда кема экипажининг вазибалари

Ҳаво кемаси ёки унинг ичидаги одамлар учун бевосита хатар туғилса ёхуд кема билан радиоалоқа узилиб, унинг қаердалиги номаълум бўлса, бундай ҳаво кемаси ҳалокатга учраётган ҳисобланади.

Учинч, қўниш ёки қўлаш натижасида жиддий зарар кўрган ёхуд бутунлай вайрон

бўлган, шунингдек аэродромдан ташқарига мажбуран қўнган ҳаво кемаси ҳалокатга учраган ҳисобланади.

Ҳалокатга учраётган ҳаво кемасининг экипажи Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудда парвоз қилиш Қоидаларида белгиланган тартибда фалокат сигнални бериши, ҳаво транспорти қатновини таъминловчи органга ҳалокат хусусияти ҳақида маълумот бериши ва кема ичидаги одамларнинг ҳаётини, соғлиги ва мол-мулкни, шунингдек ҳаво кемасининг ўзини сақлаб қолиш учун барча зарур чора-тадбирларни кўриши шарт.

Ҳалокатга учраган ҳаво кемасининг экипажи ўз ваколатини тегишли органларга топширгунга қадар, ҳаво кемаси ичидаги одамларни, мол-мулкни ҳамда ҳаво кемасини қўтқариш ва хавфсизлигини таъминлаш учун барча зарур чора-тадбирларни кўриши шарт. Ушбу ҳаво кемаси экипажининг барча аъзолари ва имкон қадар йўловчилари, одамларни, мол-мулкни ҳамда ҳаво кемасини қўтқаришда иштирок этишлари шарт.

Ҳалокатга учраётган ёки ҳалокатга учраган ҳаво кемасининг командири ўз ваколатини тегишли органларга топширгунга қадар, мазкур кемадаги ёки кеманинг ичида бўлган одамларнинг хатти-ҳаракатларига бошчилик қилади.

72-модда. Хавф остида қолган одамларга ёрдам бериш

Хавф остида қолган одамлар ҳақида ҳар қандай маълумот олган ҳаво кемасининг командири бу ҳақда ҳаво транспорти қатновини таъминловчи органга ёхуд бошқа ваколатли органга хабар бермоғи ва агар мазкур кема парвози, йўловчилар ва экипаж ҳаёти учун хатар туғилмаса, уларга зарур ёрдам кўрсатиш шарт.

73-модда. Ҳаво транспорти қатновини таъминловчи органнинг ҳалокат рўй бергандаги вазибалари

Ҳаво транспорти қатновини таъминловчи орган ҳалокатга учраётган ёки учраган ҳаво кемаси тўғрисида, шунингдек ҳаво кемаси командиридан хавф остида қолган одамлар ҳақида ҳар қандай бошқа маълумот олганида Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудда парвоз қилиш Қоидаларида белгиланган тартибда зарур ёрдам кўрсатиш учун барча чораларни кўриши шарт.

IX БОБ. ХАЛҚАРО ПАРВОЗЛАР

74-модда. Ўзбекистон Республикаси ҳаво кемаларининг халқаро парвозлари

Ушбу Кодексда халқаро парвоз деб ҳаво кемасининг хорижий давлатнинг чегарасини кесиб ўтадиган парвози тушунилади.

Ўзбекистон Республикаси ҳаво кемаларининг халқаро парвозлари:

а) Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари;

б) тегишли хорижий давлатларнинг ваколатли органлари томонидан яқка парвоз учун бериладиган махсус рухсатномалар асосида амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси ҳаво кемалари мазкур ҳаво кемаларини тасарруф этувчи ёки уларнинг эгалари бўлган вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар, ташкилотлар ва фуқаролар рухсати билан яқка халқаро парвозларни амалга ошириши мумкин. Хорижий давлат самовий ҳудудда Ўзбекистон Республикаси фуқаро ҳаво кемасининг парвозида махсус рухсатнома олиш учун сўровномани Авиация маъмурияти, давлат ва экспериментал ҳаво кемасининг парвози учун эса — Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги юборади. Бундай сўровномалар кема ҳужжатларига, экипаж тўғрисидаги маълумотларга таааллуқли барча талабларга, шунингдек Ўзбекистон Республикаси ва парвоз режалаштирилган хорижий давлат ҳудудда амал қиладиган бошқа талаб ва қоидаларга риоя қилинган ҳолдагина амалга оширилади.

Уқтириб ўтилган парвозлар учун сўровнома юбориш ва рухсатнома олиш тартибини белгилловчи қоидалар Авиация маъмурияти, Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги ва Ташқи ишлар вазирлиги томонидан биргаликда тасдиқланади.

75-модда. Хорижий ҳаво кемаларининг Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудуддаги парвози

Хорижий ҳаво кемаларининг Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудуддаги парвозлари:

а) Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари;

б) парвоз учун махсус рухсатномалар асосида ва уларнинг шартларига мувофиқ амалга оширилади.

Мазкур рухсатномаларни:

Фуқаро ҳаво кемаларининг яқка парвози учун — Авиация маъмурияти;

Фуқаро ҳаво кемаларидан бошқа кемаларнинг яқка парвози учун — Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги беради.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудига халқаро парвозлар амалга оширилишидан олдин хорижий ҳаво кемаларининг эгалари (эксплуатантлари) халқаро парвозлар учун рухсатнома берадиган давлат бошқарув органларига таниш белгиларини хабар қилишлари шарт.

Яқка парвозларга рухсатнома бериш тартиби Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудидан фойдаланиш тўғрисидаги Низомда белгиланган бўлади.

76-модда. Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудда халқаро парвозларни амалга ошириш қоидалари

Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудда миллий ва хорижий ҳаво кемаларининг халқаро парвози вақтида ушбу Кодексга асосланган ҳаво кемаларидан фойдаланиш ва парвозларни бажаришни тартибга солишчи умумий қоидаларга амал қилинади.

Миллий ва хорижий ҳаво кемаларининг Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ҳавога кўтарилиши, шунингдек уларнинг Ўзбекистон Республикаси ҳудудига учиб киргандан кейинги қўниши халқаро парвозлар учун очик аэродромларда амалга оширилади. Самовий ҳудудда халқаро парвозлар белгиланган ҳаво йўллари бўйлаб бажарилади. Ҳаво кемалари Ўзбекистон Республикаси давлат чегарасини Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудидан фойдаланиш тўғрисидаги Низомда белгиланган тартибга махсус ажратилган халқаро ҳаво трассалари ёки ҳаво йўлкалари бўйлаб кесиб ўтадилади.

Қуйидаги ҳолларда:

а) Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудидан фойдаланиш тўғрисидаги Низомга мувофиқ табиий офат, фалокат, авария вазияти ҳамда одамлар ҳаётига хавф туғилган бошқа шароитларда;

б) Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида назарда тутилган ҳолларда;

в) Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудидан фойдаланиш тўғрисидаги Низомда белгиланган тартибда бериладиган махсус рухсатнома олинганида юқоридаги қоидалардан истиснога йўл қўйиш мумкин.

77-модда. Ҳаво кемаларининг халқаро парвозлари учун мўлжалланган аэродромлар ва ҳаво йўллари

Ҳаво транспортида халқаро кўламда ташишга мўлжалланган, божхона, чегара ва санитария-карантин назорати таъминланадиган аэропорт халқаро аэропорт деб эътироф этилади.

Ҳаво кемаларининг халқаро парвозлари учун аэродромлар очигиш доир қарор Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан қабул қилинади.

Халқаро ҳаво йўллари очигиш ҳақидаги қарор Авиация маъмурияти томонидан Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги ва Миллий хавфсизлик хизмати билан келишилган ҳолда қабул қилинади.

Ҳаво кемаларининг халқаро парвозлари учун ҳаво йўллари ва аэродромлари очигиш тартиби Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудидан фойдаланиш тўғрисидаги Низом билан белгиланади.

78-модда. Ҳаво кемаларининг халқаро парвозларни бажаришлари учун қўллангилардан паспорт, божхона қоидалари ва бошқа қоидалар.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудига келадиган ва Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан кетадиган ёки транзит ҳаво кемаларининг барчасига, уларнинг экипажлари ва йўловчиларига, шунингдек улар Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кираётган ёки бу ҳудуддан олиб чиқаётган мол-мулкларга Ўзбекистон

Республикасининг четга чиқиш ва четдан келиш ҳамда мол-мулк олиб кириш (олиб кетиш) ва Ўзбекистон Республикаси ҳудудда транзит ҳаракати тўғрисидаги қонунларида белгиланган паспорт, божхона, валюта, санитария ва карантин қоидалари ва бошқа қоидалар татбиқ этилади.

X БОБ. ҚИДИРУВ ВА ҚУТҚАРУВ ИШЛАРИ

79-модда. Ҳалокатга учраётган ёки учраган ҳаво кемалари йўловчилари ва экипажини қўтқариш

Ҳалокатга учраётган ёки учраган ҳаво кемасини қидирув ва қутқарув ишлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тасдиқлаган тегишли ишлари бажариш қоидаларига мувофиқ зудлик билан амалга оширилиши лозим. Бу қоидаларда:

а) барча давлатлар ҳаво кемаларини қидирув ва қутқарув ишлари, қидирув-қутқарув кучлари ва воситаларини жойлаштириш, уларга юқоридаги ишларни бажаришда текин таъминот ва хизмат кўрсатилиши;

б) ҳаво кемасини, унинг йўловчиларини ва экипажини ҳалокат жойидан эвакуация қилиш, ҳалокатга учраган ҳаво кемаси эксплуатантининг кучи ва воситалари билан ёхуд эксплуатант ҳисобидан ўзга куч ва воситалар билан амалга оширилиши;

в) маҳаллий маъмурият органлари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ҳаво кемасини қидирув ва қутқарув ишларини амалга оширишда барча зарур ёрдамни кўрсатишга ва қидирув-қутқарув органлари етиб келгунга қадар одамларни қутқариш, уларга тиббий ва бошқа ёрдам кўрсатиш учун, шунингдек ҳаво кемасини ва унинг ичидаги ҳужжатлар, асбоб-ускуналар ва мол-мулкларни сақлаш учун чоралар кўришлари шартлиги назарда тутилиши лозим.

80-модда. Ҳалокатга учраётган ёки учраган ҳаво кемаларини қидирув ва қутқарув ишларини ташкил қилиш

Ҳалокатга учраётган ёки учраган ҳаво кемаларини қидирув ва қутқарув ишларини Ўзбекистон Республикасининг Ягона авиация қидирув-қутқарув хизмати амалга оширади. Мазкур хизмат Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тасдиқлаган Низомга мувофиқ ишлайди.

Авиация қидирув-қутқарув ишларини ташкил этиш ва бажаришда Ягона авиация қидирув-қутқарув хизмати вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва фуқароларнинг кучлари ҳамда воситаларини жалб қилиш ҳуқуқига эга.

Вазирликлар ва идоралар, шунингдек давлат корхоналари, муассасалари ва ташкилотлари Ягона авиация қидирув-қутқарув хизмати органларининг талабига мувофиқ уларга қидирув-қутқарув ишлари учун тайёр турган қутқарув кучлари ва воситаларини тезда ажратиб беришлари шарт.

Республика Президентининг қарорига мувофиқ давлат тасарруфидан бўлмаган корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, шунингдек фуқаролар юқоридаги каби куч ва воситаларни ажратишлари шарт, кейинчалик бу харажатлар Ўзбекистон Республикаси бюджети ҳисобидан қопланади.

Қидирув-қутқарув кучлари ва воситаларининг таркиби, техника ва анжомлари рўйхати, қидирув-қутқарув ишларини бошқариш ва бажариш тартиби, тегишли мансабдор шахсларнинг вазибалари Ягона авиация қидирув-қутқарув хизмати тасдиқлаган қидирув-қутқарув ишларини амалга ошириш қоидаларида белгиланган бўлади.

Ҳаво кемаларини, уларнинг йўловчилари ва экипажини қидирув-қутқарув ишларини таъминлаш мақсадида Ягона авиация қидирув-қутқарув хизмати туну кун навбатчиликни йўлга қўяди.

Ягона авиация қидирув-қутқарув хизмати Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари асосида ўзга давлатларнинг тегишли органлари билан ҳамкорликда фаолият кўрсатади, шунингдек ўз фаолиятини республиканинг қидирув-қутқарув ва авария ишларини ўтказишга маъсул бошқа органлари билан

(Давоми 3-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING

ҲАВО КОДЕКСИ

(Давоми. Боши 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси белгиланган тартибда мослаштиради.

Ҳалокатга учраётган ёки учраган ҳаво кемаларига керакли ёрдам кўрсатиш учун Ўзбекистон Республикаси ҳудудига:

а) ўзга давлатларнинг қидирув-қутқарув кучлари ва воситалари;

б) мазкур ҳаво кемаларининг эгалари ва эксплуатантлари;

в) ҳалокатга учраётган ёки учраган ҳаво кемаси рўйхатдан ўтказилган давлат маъмурияти келишларига йўл қўйилиши мумкин.

Бундай келишга йўл қўйиш тартиби Ўзбекистон Республикаси самовий ҳудудидан фойдаланиш тўғрисидаги Низомда белгиланади.

81-модда. Ҳалокатга учраётган ёки учраган ҳаво кемалари ҳақида хабар қилиш

Алоқа воситаларига эга бўлган корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар шу воситаларни ҳалокатга учраётган ёки учраган ҳаво кемалари ҳақидаги маълумотларни зудлик билан хабар қилиш учун фойдаланишга бериб туришлари шарт.

Алоқа воситаларини бериш, ҳалокатга учраётган ёки учраган ҳаво кемасига, унинг йўловчилари ва экипажга ёрдам кўрсатиш ҳақидаги хабарларни қабул қилиш ва жўнатиш ҳеч қандай навбатсиз, оддий тариф бўйича ҳақ олиб амалга оширилади. Бундай ҳодиса тўғрисидаги биринчи маълумотни хабар қилиш бепул амалга оширилади.

Ҳалокатга учраётган ёки учраган ҳаво кемалари ҳақида хабар бериш учун умумий алоқа воситаларидан фойдаланиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Авиация вазирлиги томонидан Авиация маъмурияти ва Мудофаа вазирлиги билан биргаликда белгиланади.

Ҳокимият маҳаллий органлари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар ўзларига маълум ҳаво кемаларининг ҳалокати тўғрисида Ягона авиация қидирув-қутқарув хизматига ёки энг яқин аэродромга зудлик билан хабар беришлари шарт. Фуқаролар бундай ҳолатларда зудлик билан ҳокимият маҳаллий органларига ёки энг яқин корхона, муассаса ва ташкилотларга хабар беришлари шарт.

82-модда. Қутқарув ишлари

Ҳалокатга учраган ҳаво кемасининг йўловчилари ва экипажга ёрдам кўрсатиш бўйича қутқарув ишлари Ягона авиация қидирув-қутқарув хизматининг кучлари ва воситалари билан, шунингдек мазкур Кодекснинг 80-моддасига асосан шу хизмат томонидан бу ишга сафарбар қилинадиган вазирликлар, идоралар, давлат қўмиталари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва фуқароларнинг кучлари ҳамда воситалари билан амалга оширилади.

Агар ҳалокатга учраган ҳаво кемаси ёки унинг қисмлари темир йўл, автомобиль, сув транспорти ҳаракатига ёки ҳаво кемаларининг парвозига ҳалокат берадиган бўлса, қутқарув ишлари раҳбари транспорт ҳаракатини ёки кемалар парвозини таъминлаш учун ҳаво кемасини (унинг қисмини) — унинг (уларнинг) умумий ҳолати ва жойлашувини қайд қилиб олган — четга олиб қўйиш учун чоралар кўриши шарт.

83-модда. Ҳаво кемасини, унинг йўловчилари ва экипажини қидирув ишларининг тўхтатилиши

Қўрилган тадбирлар натижа бермаган тақдирда ҳалокатга учраган ҳаво кемасини қидирув ишларини тўхтатиш ҳақидаги қарор Ягона авиация қидирув-қутқарув хизмати раҳбари томонидан қабул қилинади. Бундай қарор мавжуд қидирув-қутқарув кучлари ва воситалари билан ҳаво кемасини топишда давом эттириладиган қидирув ишлари самарасиздир ва тирик қолган одамларни қутқариш учун ҳеч қандай реал умид қолмади, деб тахмин қилишга етарли асослар бўлганидагина қабул қилиниши мумкин.

Ҳалокатга учраган ҳаво кемасини қидирув ишларини тўхтатиш ҳақидаги қарор устидан мазкур кема эгаси тегишли судга шикоят қилиши мумкин.

Қидирилиши тўхтатилган ҳаво кемаси

бедарак йўқолган деб ҳисобланади.

84-модда. Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқаридаги қидирув ва қутқарув ишлари.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарида ҳалокатга учраётган ёки учраган Ўзбекистон Республикаси ҳаво кемаларини қидирув ва қутқарув ишлари мазкур Кодекс талаблари ҳисобга олиниб, ҳудудда қидирув-қутқарув ишлари олиб борилаётган давлатда бундай ишларни бажариш қоидаларига ва Ўзбекистон Республикасининг халқаро битимларига мувофиқ амалга оширилади.

XI БОБ. ҲАВО КЕМАЛАРИ ПАРВОЗИНИНГ ХАВФСИЗЛИГИ УСТИДАН НАЗОРАТ, АВИАЦИЯ ҲАЛОКАТЛАРИ ВА БАХТСИЗ

ҲОДИСАЛАРНИ ТЕКШИРИШ

85-модда. Ҳаво кемалари парвозининг хавфсизлиги устидан назорат

Авиация ҳалокатлари ва бахтсиз ҳодисаларнинг олдини олиш мақсадида ҳаво кемалари парвозининг хавфсизлиги устидан назорат амалга оширилади.

Ҳаво кемасидан учиб мақсадларида фойдаланиш чоғида мазкур кеманинг, экипажнинг, бошқа авиация ходимларининг нормал фаолиятини бузган ҳолда ёки ташқи шароитлар натижасида рўй берган ва одамлар ҳалокатига, ҳаво кемасининг жиддий зарар кўришига, вайрон бўлишига ёки йўқолишига олиб келган ҳодиса авиация ҳалокати деб эътироф этилади.

Ҳодиса натижасида юқорида зикр этилган оқибатлар содир бўлмаган-у, лекин иш ўнгидан келмай шундай оқибатлар содир қилиниши мумкин бўлса, бундай ҳодиса бахтсиз ҳодиса деб эътироф этилади. Ҳаво кемалари парвозининг хавфсизлиги устидан назоратни ташкил қилиш ва уни амалга ошириш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

86-модда. Текширишни ташкил қилиш ва ўтказиш

Ҳар бир авиация ҳалокати ёки бахтсиз ҳодиса албатта текширишдан ўтказилмоғи лозим.

Ҳалокатлар ёки бахтсиз ҳодисалар:

фуқаро авиацияси ва экспериментал авиацияда — Авиация маъмурияти комиссиялари томонидан; давлат авиациясида — Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги комиссиялари томонидан текширилади.

Ҳалокат ёки бахтсиз ҳодиса давлат ва фуқаро авиацияси ёки давлат авиацияси ва экспериментал авиация манфаатларига дахлдор бўлган тақдирда текшириш Авиация маъмурияти ва Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги вакиллари билан ташкил топган қўшма комиссиялар томонидан амалга оширилади. Бундай комиссиялар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тайинланади.

Текширишни ташкил қилиш ва амалга ошириш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тасдиқлаган қоидалар билан белгиланади. Авиация ҳалокати ёки бахтсиз ҳодисани бундай текширишдан мақсад кимнингдир айбини ёки жавобгарлигини белгилаш эмас, балки ҳодисанинг объектив сабабларини аниқлашдан иборатдир.

87-модда. Авиация ҳалокати ёки бахтсиз ҳодиса ҳақида хабар бериш

Авиация ҳалокати ёки бахтсиз ҳодисадан хабар топган шахслар зудлик билан бу ҳақда ушбу Кодекснинг 81-моддаси тўртинчи қисмида кўрсатилган органларга маълум қилишлари керак.

Шундан сўнг бу маълумотни авиация ҳалокатлари ёки бахтсиз ҳодисаларни текширувчи органларга етказиш тартиби мазкур текширишларни ўтказиш қоидалари билан белгиланади.

88-модда. Ашёвий далилларни сақлаш

Ҳаво кемаси, унинг таркибий қисмлари, кема ичидаги ва ердаги объектив назорат воситалари, ҳаво кемасидаги ҳамда ердаги авиация ҳалокатига ёки бахтсиз ҳодисага алоқадар барча предметлар, ҳаво кемасини ишлаб чиқариш, таъмирлаш, ундан фойдаланиш ва унинг парвозини таъминлаш билан боғлиқ барча ҳужжатлар мазкур ҳалокатни (бахтсиз ҳодисани)

текширувчи комиссия аъзолари етиб келгунга қадар ташкилотлар ва фуқаролар томонидан дахлсизликда сақланмоғи лозим, ушбу Кодекснинг 82-моддаси иккинчи қисмида кўзда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

Текшириш комиссияси раисининг талабига биноан зарур ашёвий далиллар ҳеч бир тўсиқсиз ушбу комиссия ихтиёрига тўлалигича берилиши лозим.

89-модда. Авиация ҳалокати рўй берган жойдаги ишлар

Авиация ҳалокати рўй берган жойда амалга ошириладиган текшириш табиий офатлар оқибатларини тугатиш ишларига тенглаштирилган алоҳида шароитларда бажариладиган ишлар қаторига киради.

Ҳокимият маҳаллий органлари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва фуқаролар авиация ҳалокатини текширувчи комиссияга ҳар томонлама қўмаклашишлари шарт.

Комиссия ишининг авиация ҳалокати рўй берган жойда таъминлаш тартиби ушбу Кодекснинг 86-моддасида кўрсатилган авиация ҳалокатлари ва бахтсиз ҳодисаларни текшириш қоидалари билан белгиланади.

90-модда. Авиация ҳалокати (бахтсиз ҳодиса) ни текшириш билан боғлиқ ишларни маблаг билан таъминлаш ва ҳаражатларни қоплаш тартиби

Авиация ҳалокати (бахтсиз ҳодиса) рўй берган жойда ўтказиладиган текширув билан боғлиқ барча ишларни ҳаво кемасининг эксплуатанти маблаг билан таъминлайди.

Илмий текшириш ва конструкторлик муассасалари, ташкилотлари, таъмирлов ва сановат корхоналари амалга ошираётган авиация ҳалокати (бахтсиз ҳодиса) ни текшириш билан боғлиқ тадқиқот ва синов ишлари ана шу корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар томонидан маблаг билан таъминланиб, кейинчалик бу ҳаражатлар ҳаво кемасининг эксплуатанти томонидан қопланади.

XII БОБ. АВИАЦИЯ ФАОЛИЯТИГА ГАЙРИҚОНУНИЙ АРАЛАШУВНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ

91-модда. Авиацияни гайриқонуний аралашувлардан ҳимоя қилишнинг чора-тадбирлари

Ҳаво кемалари, йўловчилар, юк ва почта қабул қилиш, жўнатиш ёки уларга хизмат кўрсатишни амалга ошираётган ҳаво кемаларининг эксплуатантлари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва фуқаролар авиацияни гайриқонуний аралашувдан ҳимоя қилиш чора-тадбирларини кўришлари керак.

Бундай чора-тадбирлар:

а) бегона шахслар ва транспортнинг аэродромларнинг назорат остидаги теграсига назоратсиз киришларининг олдини олиш;

б) йўловчилар томонидан қуроллар, ўқ-дорилар, портловчи, заҳарли, тез алангаланувчи моддалар ва ҳаво транспортида олиб юриш тақиқланган бошқа предметларнинг яширинча ҳаво

кемасига олиб кирилишига йўл қўймаслик;

в) қурол ва ўқ-дориларни олиб учиб уларни ҳаво кемаларининг йўловчилардан ажратилган бўлмаларида, юк орасида ўқсиз ҳолда жойлаштиришни таъминлайдиган алоҳида чоралар кўриш;

г) ҳаво кемалари турган жойларда уларга хизмат кўрсатишга алоқаси йўқ шахсларнинг кириб олишига йўл қўймай қўриқлаш;

д) ҳаво кемаларини махсус текширувдан ўтказиш;

е) ҳаво кемаларини парвоз давомида экипажнинг хавфсиз фаолиятини таъминлайдиган, шунингдек самовий ҳудудидан берухсат фойдаланишнинг олдини оладиган техникавий воситалар билан таъминлаш;

ж) ҳаво кемалари ва объектларига нисбатан гайриқонуний аралашувнинг олдини олиш учун махсус ишлаб чиқилган тадбирларни (усулларни) қўллашдан иборатдир.

Бундай чора-тадбирлар Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тасдиқлайдиган қоидаларга мувофиқ қўлланилади.

92-модда. Йўловчиларни, қўл юки ва багажини текшириш

Парвознинг хавфсизлигини таъминлаш, йўловчиларнинг ва ҳаво кемалари экипажнинг ҳаёти ва саломатлигини сақлаш мақсадида аэропорт ходимлари, милиция органлари, Миллий хавфсизлик хизмати органлари, божхона муассасалари ва чегара қўшинларига, бу органларнинг ваколатли вакиллари йўқ бўлган тақдирда эса — ҳаво кемаларининг командирлари ёки уларнинг топшириғига биноан экипажнинг бошқа аъзоларига — ички йўналишларда ҳам, халқаро йўналишларда ҳам ҳаво кемалари йўловчиларини, қўл юки ва багажларни текшириш ҳуқуқи берилади. Текшириш аэропортда, шаҳар аэровокзалида ёхуд ҳаво кемасининг ўзида бу иш учун махсус тайинланган шахслар томонидан амалга оширилади. Йўловчи текширувдан бўйин товланган тақдирда авиация хизмати кўрсатувчи ҳаво транспортида ташиш тўғрисидаги шартномани бекор қилишга ҳақлидир.

Парвоздаги ҳаво кемасида шароит тақозоси билан ҳаво кемаси командирининг қарорига мувофиқ йўловчининг розилигидан қатъи назар текшириш ўтказилиши мумкин. Ушбу моддада парвоздаги ҳаво кемаси деб йўловчилар ёки юклар жойлаштирилганидан сўнг кеманинг барча ташқи эшиклари ёпилган дақиқадан бошлаб, йўловчиларни ёки юкларни тушириш учун эшиклардан исталган бири очилгунча бўлган ҳолатдаги ҳаво кемаси тушунилади.

Текшириш ўтказиш қоидалари ва текшириш ўтказишга ҳақли шахслар рўйхати Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

93-модда. Жавобгарлик турлари

Ушбу Кодекс талабларини бузганликда айбдор бўлганлар Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунарига мувофиқ жавобгарликка тортилади.

IV БЎЛИМ. ҲАВО ТРАНСПОРТИДА ТАШИШ ВА АВИАЦИЯ ИШЛАРИ

XIII БОБ. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

94-модда. Таъриф

Ҳаво кемасининг жўнаши, қўниши ва назарда тутилган барча оралиқ қўниш манзиллари Ўзбекистон Республикаси ҳудудига жойлашган парвози чоғида бажарилган ташиш ишлари ички юк ва йўловчи ташиш деб ҳисобланади.

Ҳаво кемасининг парвоз давомида янги юк олган — олмаганидан ёки парвозда танаффус бўлган — бўлмаганидан қатъи назар жўнаш ва қўниш манзиллари:

а) икки давлат ҳудудида;

б) агар бошқа давлат ҳудудида оралиқ қўниш манзили (манзиллари) назарда тутилган бўлса, бир давлат ҳудудида бажариладиган парвозлари чоғидаги ташиш ишлари халқаро юк ва йўловчи ташиш деб ҳисобланади.

Авиацияда юк ва йўловчи ташиш учун гувоҳномада бўлган ҳаво кемасининг эксплуатанти ташувчи деб эътироф этилади. Ҳавода юк ва йўловчи ташиш тўғрисидаги шартномага мувофиқ ҳаво

кемада ташилаётган ёки ташиши лозим бўлган шахс йўловчи деб эътироф этилади.

Авиация воситаларида корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва фуқаролар (бюджетчи)нинг технологик ёки транспорт ишлаб чиқариш жараёнларини таъминлаш мақсадида, шу жумладан экспериментал ва илмий-тадқиқот ишларини, санитария ва табиатни қўриқлаш тадбирларини, аҳолига тиббий ёрдам кўрсатиш, табиий офатлар, авариялар ва ҳалокатлар оқибатларини тугатиш мақсадида тижорат асосида бажариладиган махсус юмушлар авиация ишлари қаторига киради. Авиация ишларига мансуб хизматлар рўйхати Ўзбекистон Республикаси Авиация маъмурияти томонидан белгилаб қўйилади.

95-модда. Ҳаво транспортида ташиш ва авиация ишларини бажариш қоидалари

Ҳаво транспортида ташиш ёки авиация ишларини бажариш истагини билдирган ҳаво кемасининг эксплуатанти тегишли

(Давоми 4-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING КОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING

ҲАВО КОДЕКСИ

(Давоми. Боши 2—3-бетларда)

фаолиятни амалга ошириш учун рухсатнома олиши лозим.

Ҳаво транспортида ташиш ва авиация ишлари ҳаво кемаларининг эксплуатантлари ва буюртмачилар ўртасидаги шартномалар асосида ёки корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ва фуқароларнинг бир марталик буюртмалари асосида бажарилади. Ҳаво кемаларининг эксплуатантлари ва буюртмачилар ўз шерикларини таялашда тенг ҳуқуқларга эгадирлар.

Ҳокимият маҳаллий органлари ҳудудларининг экологияси ёки ҳудудларида транспорт воситалари ва одамлар ҳаракатининг алоҳида тартибидан келиб, чиқиб, авиация ишларини бажариш шартларини ва чекловларни белгилаб қўйиш ҳуқуқига эгадир. Бундай шартлар ва чекловларни келишиб олиш буюртмачи зиммасига юклатилади.

Ҳаво кемаларининг эксплуатантлари Авиация маъмурияти томонидан белгиланган ҳаво транспортида ташиш ёки авиация ишларини бажариш қоидаларига риоя қилишлари шарт. Бунда почта ташиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги билан келишиб олинishi лозим.

Авиация ишларини бажарётган ҳаво кемаларининг эксплуатантлари ва ташувчилари тегишли фаолиятни амалга оширишга доир ўз қоидаларини ўрнатишга ҳақлидирлар, бу қоидалар ушбу модданинг туртинчи қисмида белгиланган талаблар даражасидан паст бўлиши мумкин эмас.

96-модда. Рухсатнома бериш
Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ҳаво транспортида ташиш ва авиация ишларини бажариш учун рухсатномалар Авиация маъмурияти томонидан танлов асосида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тасдиқлаган махсус қоидаларига мувофиқ равишда берилади. Рухсатнома берилганлиги учун юқорида қайд этилган қоидаларда назарда тутилган тартибда йиғим ундирилади. Рухсатнома ўзга шахсга берилиши мумкин эмас.

Бутунлай ёки қисман Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарида бажариладиган ҳаво транспортида ташиш ва авиация ишлари учун рухсатнома бериш ушбу Кодекс ҳудудида бундай фаолият юритиладиган давлат қонунлари ҳамда Ўзбекистон Республикасининг халқаро бистимларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

97-модда. Рухсатномаларга риоя этилиши устидан назорат

Ҳаво кемасининг эксплуатантига рухсатнома берган давлат томонидан тартибга солиб турувчи орган бу эксплуатант лицензияда белгиланган шартларга қандай риоя этаётганлигини назорат қилиб боради.

Ҳаво кемаси эксплуатанти рухсатномада белгиланган шартларга риоя қилмаган тақдирда, рухсатномани берган орган уни ушбу қоидаларга риоя қилиши зарурлиги тўғрисида оғоҳлантиришга ёки тартиб бузувчини Ўзбекистон Республикаси қонунларига биноан рухсатномани бекор қилишга қадар маъмурий жавобгарликка тортишга ҳақлидир.

Ҳаво кемасининг эксплуатанти давлат томонидан тартибга солиб турувчи органнинг рухсатнома беришни рад қилганлиги ёки рухсатномани бекор қилиш ҳақидаги қарори устидан Ўзбекистон Республикаси Олий ҳужалик судига шикоят қилиш ҳуқуқига эга.

XIV БОБ. ҲАВО ТРАНСПОРТИДА ТАШИШ

98-модда. Ҳаво транспортида ташиш шартномаси

Ҳаво транспортида ташиш шартномасига биноан ташувчи йўловчи ва унинг қўл юкини чиптада кўрсатилган парвозни амалга ошираётган ҳаво кемасидан жой бериб белгиланган манзилга элтиб қўйиш мажбуриятини, йўловчи қўл юкини топширган бўлса — қўл юкини белгиланган манзилга етказиб, уни йўловчига ёки йўловчи тайинлаган шахсга топшириш мажбуриятини олади. Йўловчи белгиланган тариф бўйича парвоз учун, юк ташувчи белгиланган меъёрдан ортқ қўл юки бўлган тақдирда эса — қўл юки учун ҳам ҳақ тўлаш мажбуриятини олади.

Ҳаво транспортида ташиш шартномасига кўра юк ташувчи ўзига юк жўнатувчи

ишониб топширган юк ёки почтани белгиланган манзилга етказиб, уларни юк-ни ёки почтани қабул қилиб олишга ваколат берилган шахсга топшириш мажбуриятини олади, юк жўнатувчи эса юк ёки почта ташиш учун белгиланган тариф бўйича ҳақ тўлаш мажбуриятини олади.

99-модда. Чартер шартномаси
Чартер (ҳаво кемасини кира қилиш) шартномаси бўйича бир томон (кирага берувчи) иккинчи томон (кирага олувчи) га ҳақ эвазига бир ёки бир неча ҳаво кемасини йўловчилар, қўл юки, юк ва почта ташиш ёхуд бошқа мақсадларда фойдаланишга бир ёки бир неча парвоз учун тўлиқ бериб туриш мажбуриятини олади.

100-модда. Ҳаво кемасида жой банд қилиб қўйиш

Ташувчилар ташиш қоидаларида белгиланган тартибда ҳаво кемасида олдиндан жой банд қилиб қўядилар.

101-модда. Ташишга доир ҳужжатлар
Йўловчилар ва қўл юкини, почта ва юк-ни ташиш шартномаси чипта билан қўл ёки паттаси ва почта ёки юк хати билан тасдиқланади.

Кўрсатиб ўтилган ҳужжатлар шакли Авиация маъмурияти томонидан Ўзбекистон Республикаси қатнашчи бўлган халқаро шартномаларнинг тегишли қоидалари ва тавсиялари ҳисобга олинган ҳолда белгиланади.

Почта юк хати шаклини Авиация маъмурияти Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги билан биргаликда белгилайди.

102-модда. Йўловчига кўрсатиладиган хизматлар ва имтиёзлар

Ташувчи йўловчиларга ташиш қоидаларида белгиланган тартибда хизмат кўрсатилишини ташкил этиши шарт. Шунга мувофиқ йўловчига белгиланган меёр доирасида бағаж ва қўл юкини текинга ўзи билан олиб учиб, болаларини (ёшига қараб) текин ёки имтиёзли шартларда олиб учиб, аэропортларда махсус ажратилган бинолардан фойдаланиш, шунингдек юк ташувчининг айби билан ёхуд бошқа мажбурий сабаблар билан рўй берган парвозларнинг кечиктирилиши ёки улар орасидаги танаффусларда меҳмонхоналарда жой билан таъминланиш ҳуқуқи берилади.

103-модда. Ташувчининг ташаббуси билан ҳаво транспортида ташиш шартномаси кучини тўхтатилиши

Ташувчи мантикий заруриятдан келиб чиқиб:

а) хавфсизликни таъминлаш мақсадида;

б) парвоз бошланаётган, қўйиш ёки учиб ўтиш мўлжалланган ҳар қандай мамлакатнинг мазкур ташишга тааллуқли қонун, қарор ва қоидалари бузилишининг олдини олиш мақсадида ҳар қандай йўловчи билан тузилган ҳаво транспортида ташиш шартномаси кучини тўхтатиши мумкин.

104-модда. Йўловчининг ташаббуси билан ҳаво транспортида ташиш шартномаси кучини тўхтатилиши

Йўловчи истаган вақтда парвоз қилишдан воз кечиш ва бу воз кечиш ҳаво кемаси учушидан олдин ёки кейин амалга ошириладиганлигига қараб, авиакомпания тарифларини қўллаш қоидаларида белгиланган тартибда тўланган пулнинг ҳаммасини ёки унинг бир қисmini қайтариб олиш ҳуқуқига эга.

105-модда. Ташиш тарифлари, йиғимлари, ставкалари ва қатновини кирага сотиш қоидалари

Ташиш ишларини ташкил қилиш, тарифларни белгилаш, йиғимлар ундириш ва қатновини кирага сотиш қоидалари Ўзбекистон Республикаси Авиация маъмурияти томонидан белгиланади.

Ташувчи жадвалдаги ёки жадвалдан ташқари парвозлар бошланишидан олдин ташиш тарифлари, йиғимлари ва ставкалари миқдорини ишлаб чиқиб, уларни ўзига рухсатнома берган давлат томонидан тартибга солувчи органга тасдиқлаш учун тақдим этишчидир.

Ташишларнинг тасдиқланган тарифлари, йиғимлар ва ставкалари миқдорлари, шунингдек қатновини кирага сотиш қоидалари айни бир йўналишда ёки уларнинг участкаларида парвозни бажарётган ташувчиларнинг барчаси томонидан қўлланилиши лозим.

Чартер парвозлар учун шартномавий тарифлар белгиланиши мумкин.

106-модда. Юкининг қабул қилувчи томонидан олиниши ва кечиктирилиши

Агар юк қабул қилувчи етиб келган

юкни юк ташиш қоидаларида белгиланган муддатларда қабул қилиб олмаса ёки қабул қилишдан воз кечса, ташувчи юк жўнатувчини хабардор қилиб, унинг ҳисобига юкни ўзида сақлаб туришга ҳақлидир. Юк қабул қилувчи хабардор қилинганидан кейинги 30 кун ичида олиб кетилмаган юк эгасиз деб ҳисобланади ва Ўзбекистон Республикаси қонунларида белгиланган тартибда сотувга қўйилади.

107-модда. Ташишнинг алоҳида шартлари
Портловчи моддалар, қуруллар, ўқдорилар, заҳарли, ёнувчан, радиоактив ва бошқа хавфли моддалар ҳамда предметларни ташиш шартлари Ўзбекистон Республикаси қонунлари асосида чиқариладиган махсус қоидалар билан белгиланади.

108-модда. Парвозларнинг ахборот-реклама таъминоти

Ташувчи парвоз йўналишлари ва жадвали, йўловчилар, юклар ва почта тарифлари, ерда ва ҳаво кемасининг сатҳида хизмат кўрсатиш шартлари тўғрисидаги маълумотларни эълон қилиши, улардан аҳолини (мижозларни) хабардор этиши шарт.

109-модда. Ҳаво транспортида ташиш ишларини таъминлаш хизматининг ташкил этилиши

Ҳаво транспортида ташиш ишларини таъминловчи барча хизматлар технологик анжомлар, механизация ва автоматизация воситалари билан Ўзбекистон Республикаси Авиация маъмурияти белгиланган стандартлар ва тавсияларга мувофиқ таъминланган ҳужжатларни расмийлаштирувчи ходимларни, муомала тегралирини қамраб олувчи ташкилий тузилишга эга бўлиши лозим.

110-модда. Сугурта

Ташувчи йўловчиларга, ташишга қабул қилинган қўл юки ва юкларга, шунингдек ўзга шахсларга етказиладиган зарарни қоплаш юзасидан ўз масъулиятини сугурта қилириши лозим.

Зарарни қоплайдиган сугурта пули миқдори ташувчи жавобгарлигининг белгиланган миқдоридан паст бўлиши мумкин эмас.

Йўловчилар Ўзбекистон Республикаси қонунларида белгиланган тартибда мажбурий сугурта қилинишлари лозим.

111-модда. Хорижий ташувчиларнинг Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги фаолияти
Ўзбекистон Республикаси ҳудудида хорижий ташувчилар республика қонунлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси ва тегишли хорижий давлатлар иштирокида тузилган халқаро шартномалар асосида, шунингдек Авиация маъмурияти томонидан бир галлик ва мунтазам парвозлар учун бериладиган махсус рухсатномаларга биноан фаолият кўрсатадилар.

Хорижий ташувчилар Ўзбекистон Республикаси қонунларига биноан Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ўзларининг ваколатхоналарини очишлари мумкин.

Хорижий юк ташувчиларга:

а) Ўзбекистон Республикаси ва тегишли хорижий давлатлар иштирок этган ҳаво алоқаси тўғрисидаги халқаро шартномаларда ёки махсус рухсатномаларда кўзда тутилмаган ҳолларда Ўзбекистон Республикаси ҳудудида хорижий давлатга олиб кетиш ёки хорижий давлат ҳудудида Ўзбекистон Республикаси ҳудудида олиб келиш учун кемага йўловчилар, қўл юки, юк ва почта олиш ман этилади.

б) Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги бошқа бир манзилга етказиш учун Авиация маъмуриятининг махсус рухсатсиз Ўзбекистон Республикаси ҳудудида кемага йўловчилар, қўл юки, юк ва почта олиш ман этилади.

112-модда. Ташувчининг масъулиятини тартибга солишнинг умумий принциплари

Ҳаво транспортида ташишда ташувчининг масъулияти Ўзбекистон Республикасининг фуқароликка доир қонунлари ва ушбу Кодекс билан тартибга солинади.

113-модда. Йўловчининг ўлими ёки соғлиғига етказилган зарар учун ташувчининг масъулияти

Ташувчи парвоз чоғида йўловчининг ўлими ёки соғлиғининг ёмонлашувида олиб келган зарар учун, агар бу зарарнинг олдини олиш учун ташувчи барча зарур чораларни кўрганлигини ёки бундай чораларни кўришнинг иложи бўлмаганлигини исботлаб бера олмаса, мулкий жавобгар бўлади.

Агар йўловчининг ўлими ёки соғлиғининг ёмонлашуви қайтариб бўлмас куч натижасида содир бўлган бўлса, ташувчи, агар етказилган зарар ёки зарарнинг кўпайиши жабрланувчининг қўпол эҳтиётсизлиги натижаси эканлигини исботлаб бера олмаса, белгиланганга мувофиқ жавобгар бўлади.

Етказилган зарар ёки зарарнинг кўпайиши жабрланувчининг қўпол эҳтиётсизлиги натижаси эканлигини исботлаб берган бошқа ҳолларда фуқароликка доир қонунларнинг умумий меъёрларига мувофиқ зарар учун тўланадиган товоннинг миқдори камайирилиши мумкин ёки зарарни қоплашдан халос этилиши мумкин.

Ҳаво транспортида йўловчини ташиш йўловчининг ҳаво кемасига чиқиш учун аэропорт перронига кирган вақтидан бошлаб, ташувчининг ваколатли шахслари кузатуви остида перрондан чиқиб кетгунча бўлган вақтни ўз ичига олади.

114-модда. Ташувчининг қўл юкининг бутлиги учун жавобгарлиги

Қўл юки ташишга қабул қилинган пайтдан то у йўловчининг қўлига ёки белгиланган қоидаларга мувофиқ бошқа бир шахс ёхуд ташкилотга етказиб берилгунча ўтган даврда унга етказилган зарар, камомад ёки унинг йўқолгани учун ташувчи — агар у зарарнинг олдини олиш учун барча чораларни кўрганлигини ёки бу чораларни кўришнинг иложи бўлмаганлигини исботлаб бера олмаса — жавобгар бўлади.

Агар йўловчининг ёнидаги буюмлар йўқолса ёки уларга зарар етказилса ва бу йўқотиш ёки зарар ташувчининг айби билан юз берганлиги исботланса, ташувчи бу буюмлар учун моддий жавобгар бўлади.

115-модда. Ташувчининг юкнинг бутлиги учун жавобгарлиги

Юк ташиш учун қабул қилинган пайтдан то у қабул қилувчига ёки белгиланган қоидаларга мувофиқ бошқа ташкилотга етказиб берилгунча ўтган даврда унга етказилган зарар, камомад ёки унинг йўқолганлиги учун ташувчи — агар у зарарнинг олдини олиш учун барча чораларни кўрганлигини ёки бу чораларни кўришнинг иложи бўлмаганлигини исботлаб бера олмаса — жавобгар бўлади.

Ташувчи бошқа далил ёки исбот келтирмагунча етказилган зарар, камомад ёки юкнинг йўқотилиши ташиш даврида рўй берган деб тахмин қилинади.

116-модда. Юк, қўл юки, шунингдек йўловчи ёнидаги буюмларнинг йўқолиши, камомади ёки уларга етказилган зарар учун ташувчи масъулияти миқдори

Юк, қўл юки ёки йўловчи ёнидаги буюмларнинг йўқолиши, камомади ва уларга етказилган зарар учун ташувчи:

а) ташиш учун олинган қиймати эълон қилинган юк ёки қўл юкининг йўқолиши ёхуд камомади учун — эълон қилинган қиймати миқдорида, агар ташувчи эълон қилинган қиймат ҳақиқий қийматдан балоғидлигини исбот қилса — ҳақиқий қиймат миқдорида;

б) ташиш учун олинган қиймати эълон қилинмаган юк ёки қўл юки, шунингдек йўловчи ёнидаги буюмларнинг йўқолиши, камомади ёки етказилган зарар учун — уларнинг ҳақиқий қиймати миқдорида, аммо Авиация маъмурияти Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан биргаликда белгиланган миқдордан ошмаган ҳолда Ўзбекистон Республикаси иштирок этган ҳаво транспортида ташиш вақтидаги жавобгарлик тўғрисидаги халқаро шартномаларда белгиланган миқдорларда жавобгар бўлади.

Агар етказилган зарар ташувчи ёки унинг ваколатли шахслари ўз хизмат вазифаларини бажариш чоғида қасддан қилинган ёки қўпол эҳтиётсизликлари натижаси эканлиги исботланса жавобгарлик меъёрлари қўлланилмайди.

Ташувчи қайд этилмаган қўл юки ва йўловчи ёнидаги бошқа буюм ташиш жараёнида йўқотилгани, уларга зарар етказилгани, камомади учун жавобгар бўлмайди.

Ҳаво кемасида ҳайвонларни кузатиб бораётган шахснинг ўлими ёки унинг соғлиғига етказилган зарар учун, агар бу ҳалокат ҳайвонларнинг хатти-ҳаракати туфайли рўй берган бўлса, ташувчи жавобгар бўлмайди.

Ҳайвонларнинг ўлими ёки жароҳатлангани учун, агар бу кўнгилсизлик табиий сабабларга кўра ёки уларни кузатиб бораётган шахснинг

(Давоми 5-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING КОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING

ҲАВО КОДЕКСИ

(Давоми. Боши 2—3—4-бетларда)

ҳатти-ҳаракати натижасида рўй берган бўлса, ташувчи жавобгар бўлмайди.

117-модда. Йўловчи, қўл юки ёки юк ташиш кечиккани учун ташувчининг жавобгарлиги

Йўловчи, қўл юки ёки юк ташишнинг кечиккани учун ташувчи — агар у кечикишнинг олдини олиш учун барча чораларни кўрганлигини ёки бу чораларни кўришнинг иложи бўлмаганлигини исботлаб бера олмаса — жавобгар бўлади. Жавобгарлик миқдори ташиш қоидаларига мувофиқ аниқланади.

Олдини олиш мумкин бўлмаган ҳолатлар юзга келганида ташувчи жавобгарликдан озод қилинади.

118-модда. Почтани йўқотганлик, унга зиён етказганлик ва кечиктирилганлик учун ташувчининг жавобгарлиги

Почтани йўқотганлик, унга зиён етказганлик ёки кечиктирилганлик учун — агар бу ташувчи айби билан юз берган бўлса — ташувчи Жаҳон почта иттифоқининг почта қоидалари ва ҳужжатларига мувофиқ почта жўнатувчилар ёки почтани олувчилар олдида алоқа органлари белгиладиган миқдорда жавобгар бўлади.

119-модда. Жавобгарлик миқдорини камайтириш тўғрисидаги келишувларнинг қайриқонунийлиги

Ташувчининг йўловчилар, юк жўнатувчилар ёки қабул қилувчилар билан ушбу Кодексда кўзда тутилган жавобгарлик миқдорини камайтириш тўғрисидаги барча келишувлари қайриқонунийдир.

120-модда. Жавобгарлик миқдорини ошириш тўғрисидаги келишув

Ташувчи ўз масъулияти миқдорини ушбу Кодекс ёки Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида кўзда тутилган миқдорлардан юқори қилиб белгилаб, шартнома тузишга ҳақлидир.

121-модда. Тижорат ҳужжатлари тузиш

Ташувчи, йўловчи, юк жўнатувчи ва олувчиларнинг мулкий жавобгарликлари учун асос сифатида хизмат қилиши мумкин бўлган ҳолатлар тижорат ҳужжати билан гувоҳлантирилади. Тижорат ҳужжати тузиш тартиби ҳамда тижорат ҳужжати тузишни тақозо қилмайдиган ҳолатлар тартиби ташиш қоидалари билан белгиланади.

Қуйидаги ҳолатларни тасдиқлаш учун юк, қўл юки ёки почта топширилганда тижорат ҳужжати тузилади:

а) топширилган юкнинг номи, оғирлиги ёки юк ва почтанинг ўринлари сони натура ҳолида ташиш ҳужжатларига кўрсатилган маълумотларга тўғри келмаса;

б) юкка зарар етказилса;

в) қўл юкига зарар ёки камомад етказилса;

г) почтага зарар ёки камомад етказилса;

д) ҳужжатсиз юк, қўл юки, почта, шунингдек юксиз, қўл юксиз ёки почтасиз ҳужжатлар топилганда.

122-модда. Талаб қўйиш тартиби

Йўловчи, қўл юки, юк ёки почтани ташиш юзасидан ташувчига нисбатан даъво кўзгатишдан олдин унинг олдида талаб қўйиши шарт. Йўловчи соғлиғига етказилган зарар юзасидан қўйиладиган талаблар бундан мустасно.

Даъвогарнинг хоҳишига кўра талаблар ташувчига парвоз бошланган ёки тугаган аэропортда ёхуд ташувчининг вакилига билдирилади.

Бевосита аралаш транспортларида ташишдан келиб чиқадиган талаблар:

а) агар ташишнинг сўнгги манзили аэропорт бўлса — авиация корхонасига;

б) агар ташишнинг сўнгги манзили темир йўл ёки автомобиль станцияси, бандаргоҳ ёки порт бўлса — тегишли транспорт ташкилотига тақдим этилади.

123-модда. Талаб қўйиш ва даъво кўзгатиш ҳуқуқи ага бўлган шахслар

Ташувчига талаб қўйиш ва даъво кўзгатиш ҳуқуқи:

а) қўл юки ташиш кечиктирилган, камомадланган, зарарланган ёки йўқотилган ҳолларда — йўловчи ёки унинг ваколатли шахси — қўл юки паттаси ва тижорат ҳужжатини кўрсатиб;

б) юк йўқотилганда:

— юкни қабул қилувчи — ташувчи томонидан юк жўнатувчига берилган ва юк келмаганлиги тўғрисида юк кутилган аэропорт белгиси қўйилган юк хатини,

бундай ҳужжатини кўрсатишнинг иложи бўлмаса — юк ҳақини тўлаганлик ҳақида ҳужжат ва юк кутилган аэропортнинг юк келмаганлиги тўғрисида белгиси қўйилган ташувчининг юк жўнатирилганлиги тўғрисидаги маълумотномасини кўрсатиб;

— юк жўнатувчи — ўзига берилган юк хатини кўрсатиб;

в) юкка зарар ёки камомад етказилганда — юкни қабул қилувчи — юкка қўшиб юборилган юк хати ва тижорат ҳужжатини кўрсатиб;

г) юк элтиб бериш кечиктирилганда — юкни қабул қилувчи — юкка қўшиб юборилган юк хатини кўрсатиб;

д) почта кечиктирилгани, камомад, зарар етказилгани ёки йўқотилгани учун — почта мўлжалланган манзил алоқа корхонаси;

е) ташаббуси билан ҳавода ташиш шартномаси кучи тўхтатилганда — йўловчи эга бўлади.

Агар ташувчининг ходимлари тижорат ҳужжати тузишдан бош торган, уларнинг бу ҳаракати устидан юк жўнатувчи ёки юкни қабул қилувчи шикоят қилганлиги тасдиқланган тақдирда, тижорат ҳужжати йўқлиги талаб қўйиш ёки даъво кўзгатиш ҳуқуқидан маҳрум қила олмайди.

124-модда. Мамлакат ичкаридаги ташишларда талаб қўйиш муддатлари

Мамлакат ичкаридаги ташишларда ташувчига олти ойлик муддат ичида, жарима тўлаши тўғрисидаги даъволар эса — 45 кун ичида тақдим этилиши мумкин.

Кўрсатилган муддат ҳисоби:

а) қўл юки, юк ёки почта камомадини ёхуд етказилган зарарни қоплаш, шунингдек қўл юки, юк ёки почта кечиктирилганлиги учун қўйиладиган талаблар бўйича — улар берилган кундан бошлаб;

б) йўқотилган юк бадалини қоплаш ҳақидаги талаблар бўйича — юк етказиб бериш учун мўлжалланган муддатдан 10 кун ўтгач;

в) йўқотилган қўл юки ёки почта бадалини қоплаш ҳақидаги талаблар бўйича — етказиб бериш муддати ўтгандан сўнг;

г) бошқа барча ҳолларда — талаб қилиш учун асос бўла оладиган воқеа рўй берган кундан эътиборан бошланади.

Талаб қилиш муддати тугаганидан сўнг ҳам, агар ташувчи кўрсатилган сабаб узрли деб ҳисобласа, талабларни кўриб чиқиш учун қабул қилишга ҳақлидир.

125-модда. Халқаро ташишларда талаб қўйиш муддатлари

Қўл юки ёки юк эътироз билдирилмасдан қабул қилинган тақдирда, агар ўзга ҳолат тасдиқланмаган бўлса, улар тегишли ҳолатда ва ташиш ҳужжатларига мувофиқ етказиб берилган деб ҳисобланади.

Қўл юки ёки юкка зарар етказилган тақдирда, уни олишга ҳуқуқи бўлган шахс зарар аниқлангани ҳақида зудлик билан, аммо қўл юки олинган кундан кейинги 7 кун ҳамда юк олинган кундан кейинги 14 кундан кеч бўлмаган муддат ичида ташувчига талабнома тақдим этиши лозим. Етказиб бериш кечиктирилган тақдирда, қўл юки ёки юк олувчига берилган кундан бошлаб 21 кун ичида талаб қўйилиши лозим.

Қўл юки (юк) йўқотилгани тақдирда ташувчига талаблар ҳаво кемасининг белгиланган манзилга қўнганидан ёки ташиш тўхтатилган кундан кейинги икки йил давомида қўйилиши лозим. Кўрсатилган муддатларда билдирилган ёзма талабнома бўлмаса ташувчига нисбатан даъво кўзгатилиши мумкин эмас.

126-модда. Талабларни кўриб чиқиш муддатлари

Ташувчи талабни кўриб чиқиши ва унинг қондирилганлиги ёки рад этилганлиги ҳақида уч ой ичида хабар қилиши шарт, бевосита аралаш ҳаво йўлларида ташишга доир талаблар учун бу муддат олти ойдан, жарима тўлаш тўғрисидаги даъволар учун эса 45 кундан иборат.

127-модда. Даъвонинг эскириши ва судда кўриш эҳтимоли

Ташувчига нисбатан қўйилган ташишга тааллуқли даъво ҳаво кемасининг белгиланган манзилга қўнган, қўйиши лозим бўлган ёки парвози тўхтатилган кундан кейин икки йил ичида даъвогар истаган жойда: ташувчи жойлаган ерда, ташувчининг ташишга доир шартнома тузган ваколатхонаси бор жойда ёки парвоз

туташи белгиланган манзилдаги тегишли судда қабул қилинади.

XV БОБ. АВИАЦИЯ ИШЛАРИ

128-модда. Авиация ишларига доир шартнома

Авиация ишларига доир шартномага биноан томонлардан бири (эксплуатант) иккинчи томон (буюртмачи) учун бир ёки бир неча ҳаво кемасида шартномаларда назарда тутилган муддат, ҳажм ва шартларда авиация ишларини бажаришни ўз зиммасига олади.

129-модда. Авиация ишларига доир тарифлар

Эксплуатант ва буюртмачи авиация ишларига доир шартнома тузиш вақтида шартнома тарифларини белгилашга ҳақлидирлар. Рухсатнома берган орган авиация ишларининг айрим турлари бўйича тарифлар белгилаши ва уларни қўллаш юзасидан қоидалар ишлаб чиқиши мумкин.

130-модда. Ажнабий эксплуатантлар ва биргаликдаги корхоналар томонидан авиация ишлари бажарилиши

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида авиация ишлари Авиация маъмурияти берадиган рухсатномалар асосида ажнабий эксплуатантлар, шунингдек биргаликдаги корхоналар томонидан бажарилиши мумкин.

Бунда ана шу эксплуатантлар ўзларининг хусусий ҳаво кемаларидан, шу жумладан тегишли хорижий давлатда рўйхатдан ўтказилган ҳаво кемаларидан ҳам, Ўзбекистон Республикасининг ижарага олинган ҳаво кемаларидан ҳам фойдаланишлари мумкин. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида авиация ишларини бажарувчи ажнабий эксплуатантлар ва биргаликдаги корхоналарга нисбатан ушбу Кодекснинг тегишли қоидалари тўлиқ татбиқ этилади.

131-модда. Ўзбекистон Республикаси эксплуатантлари томонидан хорижий давлат ҳудудида авиация ишларини бажариш

Конкрет турдаги авиация ишлари учун тегишли рухсатнома олган Ўзбекистон

Республикасининг эксплуатантлари хорижий давлат ҳудудида авиация ишларини бажаришлари мумкин.

132-модда. Авиация ишларини бажаришда сугурта

Буюртмачи ўз ходимлари ва авиация ишларини бажариш ёки ўз буюртмасига биноан чипта сотиб олмай ташиш амалга оширилаётган вақтда технология жараёнини таъминлаш билан боғлиқ шахсларни сугурта қилиши шарт.

Эксплуатант авиация ишлари бажарилиши билан боғлиқ ҳолда етказилиши мумкин бўлган зарарни қоплаш бўйича ўз жавобгарлигини сугурта қилиши шарт.

133-модда. Авиация ишларини бажариш чоғида етказилган зарар учун жавобгарлик

Авиация ишларини бажариш чоғида одамларга ва мол-мулкка етказилган зарар учун эксплуатант ушбу Кодекснинг 112-116-моддаларида назарда тутилган тартиб ва шартларда жавобгар бўлади.

134-модда. Эътироз билдириш ва уларни қараб чиқиш муддатлари

Авиация ишларини бажариш билан боғлиқ эътирозлар ана шундай эътирозлар билдириш учун асос бўлиб хизмат қилган ҳодиса аниқланган кундан эътиборан олти ой ичида билдирилиши мумкин.

135-модда. Даъвонинг эскириши ва судда кўрилиши эҳтимоли

Авиация ишларини бажариш билан боғлиқ даъволар даъво қилиш учун асос бўлиб хизмат қилган воқеа аниқланган кундан эътиборан икки йил ичида даъвогар истаган жойда: жавобгар жойлаган ёки у яшайдиган жойдаги, авиация ишларини бажариш учун шартнома имзоланган ваколатхона жойлаган ердаги, авиация ишлари бажарилган жойдаги тегишли судда кўзгатилиши мумкин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 7 май.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикасининг Ҳаво Кодексини амалга киритиш тартиби тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ҚАРОР ҚИЛАДИ.

1. Ўзбекистон Республикасининг Ҳаво Кодекси эълон қилинган кундан бошлаб амалга киритилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:

уч ойлик муддат ичида Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатларини Ўзбекистон Республикасининг Ҳаво Кодексига мувофиқ ҳолга келтириш тўғрисидаги тақлифларни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашига тақдим этсин, Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг қарорларини кодекс билан мувофиқ ҳолга келтирсин;

Ўзбекистон Республикаси Ҳаво Кодексига баён этилган Авиация маъмуриятининг вазифалари "Ўзбекистон ҳаво йўллари" Миллий авиакомпаниясининг Давлат бошқаруви ва назорати бош инспекцияси зиммасига юклатилсин;

"Фуқаро авиацияси тўғрисида"ги ҳукуматлараро битимга мувофиқ ҳамда Ўзбекистон Республикаси Ҳаво Кодексини ҳисобга олган ҳолда Давлатлараро авиация қўмитаси тасарруфига бериладиган вазифаларнинг рўйхатини аниқласин ва тасдиқласин;

Ўзбекистон Республикаси Ҳаво Кодексига кўрсатиб ўтилган меъёрий ҳужжатларни 1993—1994 йиллар давомида ишлаб чиқсин ва амалга киритсин.

3. Ҳаво Кодексига қайд этиб ўтилган меъёрий ҳужжатлар ишлаб чиқилгунга ва қабул қилингунча қадар ҳаво транспорти соҳасида амал қилиб келаётган меъёрий ҳужжатлар қўллаб турилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси

Ш. ЙЎЛДОШЕВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 7 май.

ДУШАНБА

26 ИЮЛЬ

ЎЗТВ

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 "Бугун..." Ахборот кўрсатуви. 18.10 Болалар учун фильм. "Жодугарлик ва сеҳргарлик".

19.20 Ёшлар. 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).

19.50 Ёшлар. 19.55 "Тошкентга марҳамат". Телефильм. 20.10 Оқшом эртакли. 20.25 Танбур ва дутор тароналари. 20.55 Ёшлар. 21.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.30 Ислохот ҳақида суҳбатлар. 21.40 Гулбаҳор Эрқулов куйлайди. 22.30 ЎЗТВ хазинасидан. Телевизион театр. Абдулла Орипов. "Ранжом". 24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎЗТВ II

18.30 "Ассалому алайкум" (такрор). 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.50 "Ҳамшира-93". 20.20 "Билиб қўган яхши". 20.40 "Оқшом учрашувлари". 21.20 "Тўғрай". Бадий фильм. 22.45 Хужжат фильм.

"ОРБИТА IV"

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 "Яқунлар". 5.45 "Тонг".

8.00 Янгилар (сурдо таржимаси билан). 8.40 Г. Габбе. "Аскар ва илон. Болалар учун телеспектакль. 10.00 "Инсон ва қонун". 10.30 "Тол". 11.00 Янгилар.

14.00 Янгилар (сурдо таржимаси билан). 14.25 "Телемист". 15.10 "Иш". 15.20 "Майя арис". Кўп серияли мультфильм. 15.55 Епископ Василий (Родзянко) билан суҳбатлар. 14-кўрсатув. 16.10 "Иқболи кулганда". 16.50 "Технодром". 17.00 Янгилар (сурдо таржимаси билан). 17.25 Давлатлараро "Останкино" телеканали "Тарих васияти — бирлашиш" кўрсатувини таништилади. 17.40 "Теледномалар". 18.05 "Тол". 18.35 "Ҳафтанинг акс садоси". 19.10 "Севги алифбоси". Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 16-серия. 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 19.55 Ёшлар. 20.00 Янгилар. 20.25 "Севги алифбоси". Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 17-серия. 20.55 "Енгини". Телевизион хужжатли фильм премьераси. 21.50 "Спорт уик-энди".

"Янги студия"

таништилади: 22.05 "Бомонд". 22.35 "ТВ-Х". 22.50 "Мен". 23.35 "Вибро-2000". Танаффуз пайтида (23.00) — Янгилар.

"ДУБЛЬ IV"

Россия телевидениеси 7.25 Телевизион меҳнат биржаси. 7.30 Ишбилармон кишилар даври. 8.00 Тонгги концерт. 8.15 "Бола тилидан". 8.45 "Муסיкий кашфиёт". Композитор С. А. Дегтярев. 9.35 "Шарман-шоу". 10.55 Такрорий фильмлар кинотеатри. "Июлда еққан емгир" (1966 й.). 12.40 "Дехқонларга тааллуқли масала". 13.05 Кундузги сеанс. "Менинг ўлимимда Клава К. ни айблашингизни сўрайман". Бадий фильм. 14.20 "Американинг ёввойи табияти". Кўп серияли телефильм премьераси. 14.50 Бир санъаткор театри. К. Сомов. 15.10 Янгилар. 15.30 Ватандошлар. "Татаристон...". 16.00 "Қутқариш хизмати 911". 17.00—19.05

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.05 Душанба куни детектив. "Лаки страйк" таништилади. "Малласоч аёл". Бадий фильм. "Криминал ҳодисалар" туркумидан. 20.00 "Ҳақиқат онлари". А. Караулов саволларига Г. Явлинский жавоб беради. 20.55 Спорт кўрсатуви.

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

21.20 "Юлдузлар билан суҳбатда". 21.25 "Би-Би-Си Русияда ва уйда". 21.55 "Формула-1" классда автопойга бўйича жаҳон чемпионати. Германия гранприси. Хоккейхўямдан кўрсатилади.

СЕШАНБА

27 ИЮЛЬ

ЎЗТВ I

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". 6.40 "Соғлом бўлай десангиз...". 7.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 7.30 "Кушлар олами". Телефильм. 7.50 Мутахассис маслаҳати. 8.00 Эстрада тароналари. 8.20 "Ўйинқарор болалар". Мультфильм. 8.30 "Ўзбекистон" ахбороти. (рус тилида). 8.50 "Соғлом

ЗАНГОРИ
ЭКРАНДА

бўлай десангиз...".

9.00 Ўзбек тилини ўрганамиз. 9.30 Болалар учун фильм. "Кичик сержант". 10.55 "Ёшлик" студияси. "Эъзоз". 11.25 "Қамолот сари". Бадий фильм.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 "Бугун...". Ахборот кўрсатуви. 18.10 Болалар учун. "Кувноқлар даврасида". 18.55 "Ижтимоий муҳофаза — бош вазифа". 19.25 Ёшлар. 19.30 Ўзбекистон ахбороти (рус тилида). 19.50 Ёшлар. 19.55 Дунё воқеалари. 20.10 Оқшом эртакли. 20.25 Мумтоз куйларидан концерт. 20.55 Ёшлар. 21.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.30 Ислохот ҳақида суҳбатлар. 21.40 "Ижод саҳифалари". Суннатулла Анорбоев таваллудининг 70 йиллигига. 22.40 "Эрта тонг. Бадий фильм. 00.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎЗТВ II

18.30 Уолт Дисней таништилади...". Мультфильмлар тўплами. 19.20 "Чотқол тизмалари". Телефильм. 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.50 "Ишбилармонлар". 20.30 "Ўзбекистон спорти" (рус тилида). 21.15 Телефильмлар. 21.55 Ёшлар. 22.00 "Кинонигоҳ".

"ОРБИТА IV"

4.55, 14.20, 17.50, 20.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгилар. 5.35 Эрталабки гимнастика. 5.45 "Тонг". 8.00 Янгилар. 8.20 Мультфильм. 8.35 "Оддий Мария". Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 9.20 "Олий хиссиёт".

Кўп серияли илмий-оммабоп фильм. 6-серия. 9.50 "Севги алифбоси". Кўп серияли телевизион бадий фильм. 16 ва 17-сериялар. 10.50 "Матбуот-экспресс". 11.00 Янгилар.

Кундузги киноэкспресс

11.20 "Ақмал, аждаҳо ва малика". Телевизион бадий фильм. 12.25 "Икки капитан". Олти серияли телевизион бадий фильм. 1-серия. 13.30 "Москва Кремли бўйлаб саёҳат". Илмий-оммабоп фильм премьераси ("ЦНФ").

14.00 Янгилар (сурдо таржимаси билан). 14.25 "Ишбилармон кишилар хабарномаси". 14.40 "Конверсия ва бозор". 15.10 "Ён дафтар". 15.15 "Майя арис". Кўп серияли мультфильм. Давлатлараро "Останкино" телеканали Беларусь телевидениеси кўрсатувларини намоиш этади. 15.45 "Қадрдон қўшиқ". Болалар муסיкий жамоаларининг концерти. 16.00 "Ҳокон" хужжатли фильм. 16.30 Санъат усталарининг концерти.

17.00 Янгилар (сурдо таржимаси билан).

17.20 Беларусь Олий Кенгазининг раиси Ст. Пушкевич сўзи.

18.00 "Оддий Мария". Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 18.45 "Мулкдор алифбоси". 18.55 "Мавзу". 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 19.55 Ёшлар. 20.00 Янгилар. 20.25 "Севги алифбоси". Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 18-серия. 20.55 1993 йил кўшиқлари. 22.10 "Брэй-ринг". 23.00 Янгилар. 23.40 "Х" программаси. 00.10 "Олий хиссиёт". Кўп серияли илмий-оммабоп фильм 6-серия. 00.40 "Матбуот-экспресс".

"ДУБЛЬ IV"

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ 7.25 Телевизион меҳнат биржаси. 7.30 Ишбилармон кишилар даври. 8.00 "Ҳақиқат онлари". А. Караулов саволларига Г. Явлинский жавоб беради.

11.00 Биз севган комедиялар. "Афоя". Бадий фильм. 12.30 Мультфильм. 12.40 "Дехқонларга тааллуқли масала". 13.05 "К-2" таништилади. "Миллий баскетбол уюшмасидаги бизнинг одам". 14.00 Россия телевидениесининг сара асарлари. "Оқ қарга". 14.45 Янгилар. 15.00 "Рост" студияси. "Муסיкий синф". 15.30

"Пушкин уйи". 1-кўрсатув. 15.55 Отоналар учун эртакли. "Болалик ва етуқлик даври. 16.25 Кўхна кинолардаги қўшиқлар.

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.10 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадий телефильм премьераси. 197-серия. 20.00 "Динозаврга айланмайлик". 20.15 Катталар учун мультфильм. 20.25 "Мўмин-қобил йўлбошчилар".

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

21.20 "Юлдузлар билан суҳбатда". 21.25 Спорт кўрсатуви. 21.30 "Россия-ИИ қандай қилиб эпакага келтириш мумкин?". 21.45 "Антреприза". М. Козаков. 22.30 "Славян бозори" II халқаро муסיқа фестивали. Украина миллий куни. Витебск шаҳридан кўрсатилади.

ЧОРШАНБА

28 ИЮЛЬ

ЎЗТВ I

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". 6.40 "Соғлом бўлай десангиз...".

7.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 7.30 "Ўзбекистон дея аталур". Телефильм. 7.40 "Халқ ижодиети". 8.00 Дунё воқеалари. 8.15 "Қувноқ болалар". 8.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 8.50 "Соғлом бўлай десангиз...".

9.00 Республика газеталарининг шарҳи. 9.10 Турк тили. 9.40 "Севгим менинг, андуҳим менинг". Бадий фильм. 11.10 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгиларлари (АҚШ). 11.25 "Ёшлик" студияси. Сирдарё университети: бугун ва эртага.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 "Бугун...". Ахборот кўрсатуви. 18.10 "Улғайиш поғоналари". 18.45 Тазқондо бўйича жаҳон чемпионати. 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).

19.50 Ёшлар. 19.55 "Табол ўймакорлиги". Телефильм. 20.10 Оқшом эртакли. 20.25 Андижон шаҳар "Сумалак" ракс ансамблининг концерти. 20.55 Ёшлар. 21.00 "Ўзбекистон" ахбороти 21.30 Ислохот ҳақида суҳбатлар. 21.40 "Ёшлик студияси". "Зие". 22.50 "Зомби" варианты. Бадий фильм. 00.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎЗТВ II

18.30 "Кичик саёҳат". 19.00 "Спринг". 19.20 "Жиллолар". Телефильм. 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.50 Ретро концерт. 20.45 "Ўзбекистон — қадрдон юртим. Немислар". Видеофильм (рус тилида). 21.35 Э. Ростан. "Сирано де Бержерак". Ўрта Осиё Электроаппарат илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси бадий жамоасининг А. Навоний номидаги Давлат академик Катта театридан езиб олинган спектакли.

23.35 "Қалдирғоч". Телефильм.

"ОРБИТА IV"

4.55, 14.20, 17.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгилар. 5.35 Эрталабки гимнастика. 5.45 "Тонг". 8.00 Янгилар. 8.20 Мультфильм. 8.35 "Оддий Мария". Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 9.20 "Савдо кўприги". 9.50 "Олий хиссиёт". Кўп серияли илмий-оммабоп фильм. 7-серия. 10.20 "Севги алифбоси". Кўп серияли телевизион бадий фильм 18-серия. 10.50 "Матбуот-экспресс". 11.00 Янгилар.

Кундузги киноэкспресс

11.20 "Ақмалнинг янги саргузаштлари". Телевизион бадий фильм. 1-серия. 12.25 "Икки капитан". Олти серияли телевизион бадий фильм. 2-серия.

13.40 Давлатлараро "Останкино" телеканали "Россиянинг ташқи сиёсати" кўрсатувини таништилади. 14.00 Янгилар (сурдо таржимаси

билан). 14.25 "Телемист". 15.10 "Ён дафтар". 15.15 "Майя арис". Кўп серияли мультфильм. 15.40 Епископ Василий (Родзянко) билан суҳбатлар. 15-кўрсатув. 16.00 Давлатлараро "Останкино" телеканали "Крим ороли" кўрсатувини таништилади. 16.25 "Клуб 700".

17.00 Янгилар (сурдо таржимаси билан). 17.25 Давлатлараро "Останкино" телеканали "Пешвоз чикиб" кўрсатувини таништилади. 18.00 "Оддий Мария". Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 18.45 "Мулкдор алифбоси". 19.00 "Рус олами". 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 19.55 Ёшлар. 20.00 Янгилар. 20.20 "Севги алифбоси". Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 19-серия. 20.55 "Минаитюра". Муסיкий кўрсатув. 21.10 "Хам кулдиради, ҳам куйдиради". А. Арканов. 22.00 "Матбуот-экспресс". 22.15 "Рок-н-ролл ТВ". 23.00 Янгилар. 23.40 Футбол. Ўртоқлик учрашуви. Франция — Россия терма командалари. Франциядан олиб кўрсатилади. 01.35 "Олий хиссиёт". Кўп серияли илмий-оммабоп фильм. 7-серия.

"ДУБЛЬ IV"

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси. 7.30 Ишбилармон кишилар даври. 8.00 Христианлар учун кўрсатув. 8.30 "Параллеллар". 8.45 "Мўмин-қобил йўлбошчилар". 9.15 "Соло". Композитор О. Каравайчук. 10.00 "Пушкин уйи". 1-кўрсатув. 10.25 "Юлдузлар ёйилганда". 11.25 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадий телефильм. 197-серия. 12.15 "Муסיкий коллекция". О. Шварцберг, У. Делахант дуэти. 12.35 "Дехқонларга тааллуқли масала". 13.00 Кундузги сеанс. "Даниил — князь Галицкий". Бадий фильм. 14.35 "Австралидаги рус муҳожирлари хузурида". 15.10 "Бизнес: янги номлар". 15.30 Янгилар. 15.45 Трансроссэфир. "Узоқ Шарк". 16.30 "Кўхна кинодаги қўшиқлар".

17.00—19.05

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.05 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадий телефильм премьераси. 198-серия. 19.55 "60 дақиқа". Си-Би-Эс ва Россия телевидениесининг кўрсатуви.

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

21.20 "Юлдузлар билан суҳбатда". 21.25 "Қсўша хузурида". 22.00 Спорт кўрсатуви. 22.05 Криминал хабарлар экрани. 22.15 "Славян бозори" II халқаро муסיқа фестивали. Беларусь миллий куни. Витебск шаҳридан кўрсатилади.

ПАЙШАНБА

29 ИЮЛЬ

ЎЗТВ I

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". 6.40 "Соғлом бўлай десангиз...". 7.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 7.30 "Ёшлар куйлаганда". 7.50 Шифокор маслаҳати. 8.00 Мультфильм. 8.10 "Билиб қўйган яхши". 8.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 8.50 "Соғлом бўлай десангиз...".

9.00 "Матбуот саҳифаларида" (рус тилида). 9.10 Араб тили. 9.40 "Ёшлик" студияси. "Талабалар татилда". 10.10 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгиларлари (АҚШ). 10.25 "Самолет қайтарилди". Бадий фильм.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 "Бугун...". Ахборот кўрсатуви. 18.10 "Ўсмир ва қонун". 18.40 "Тандир, арча, олов". Телефильм. 18.55 "Янги китоблар". 19.25 Ёшлар. 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.50 Ёшлар. 19.55 Телефильм. 20.10 Оқшом эртакли. 20.25 Санъат усталарининг концерти. 20.55, Ёшлар. 21.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.30 Ислохот ҳақида суҳбатлар. 21.40 "Мулоҳаза". Театр ва кино актёрлари муаммолари. 22.30 "Қушқондан чиққанда". Бадий фильм. 23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби

ЎЗТВ II

18.30 Болалар учун. "Табассум". 19.05 Спортчилар ҳақида ҳикоялар. 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.50 "Ургут жиллолари". Телефильм. 20.00 "Тошкент оқшомлари". 21.30 Ёшлар. 21.35

"Кинонигоҳ".

"ОРБИТА IV"

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгилар. 5.35 Эрталабки гимнастика. 5.45 "Тонг". 8.00 Янгилар. 8.20 "Домисолька".

8.40 "Оддий Мария". Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 9.25 Футбол. Ўртоқлик учрашуви. Франция — Россия терма командалари. 2-тайм. Франциядан кўрсатилади. 10.15 "Севги алифбоси". Кўп серияли телевизион бадий фильм. 19-серия. 10.50 "Матбуот-экспресс". 11.00 Янгилар.

Кундузги киноэкспресс

11.20 "Ақмалнинг янги саргузаштлари". Телевизион бадий фильм. 2-серия. 12.30 "Икки капитан". Олти серияли телевизион бадий фильм. 3-серия.

14.00 Янгилар (сурдо таржимаси билан). 14.25 "Телемист". 15.10 "Ён дафтар".

15.15 "Майя арис". Кўп серияли мультфильм. 15.40 "440 герц". 16.20 "Сиз бунга қодирсиз".

17.00 Янгилар (сурдо таржимаси билан). 17.25 "...16 ешгача ва ундан катталар". 18.05 "Оддий Мария". Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 18.55 "Жамоатчилик фикри". 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 19.55 Ёшлар. 20.00 Янгилар. 20.25 "Жамоатчилик фикри" (давоми). 20.40 Телеэкранда биринчи марта. "Футболчи". Бадий фильм. 22.10 "Палитра". 22.30 "Ҳамма нарс бўлиши мумкин". 23.00 Янгилар. 23.40 "Олам дам олишда". 00.20 "Матбуот-экспресс".

"ДУБЛЬ IV"

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси. 7.30 Ишбилармон кишилар даври. 8.00 Тонгги концерт. 8.15 "Саховат кўрсат". 9.00 "Иложи топилмайдиган нарс йўқ". Халқ табиби В. Кандиба.

9.45 "Муваффақият манбалари". Юлиан куйлайди. 10.40 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадий телефильм. 198-серия. 11.30 Ишдан бўш пайтингизда. "Иш устасидан кўрқад". 11.45 "Дарегинам-онгим, хиссиётим". 12.10 "Ифтах Худодо ким ўзи?". Мусаввир, шоир, файласуф. 12.35 "Дехқонларга тааллуқли масала". 13.00 Россия телевидениесининг сара асарлари. "Оқ қарга". 13.50 "Рус ташрифи". 14.25 "Ижза". 15.00 Янгилар. 15.15 "Рост" студияси. "Муסיкий синф". 15.45 "Ретрони ижро этамиз". Германиядан ўсмирлар бигбенди. 16.15 Мультфильм. 16.25 Трасоссэфир. "Доимо бирга".

17.00—19.15 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.15 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадий телефильм премьераси. 199-серия. 20.05 "Келинг, аниқлаб олайлик". 20.20 Спорт кўрсатуви. 20.25 "Хроно". Авто ва мотоспорт оламида.

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

21.20 "Юлдузлар билан суҳбатда". 21.25 Криминал хабарлар экрани. 21.35 "Славян бозори" II халқаро муסיқа фестивалининг эпизоди. Витебск шаҳридан кўрсатилади.

ЖУМА

30 ИЮЛЬ

ЎЗТВ I

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!". 6.40 "Соғлом бўлай десангиз...". 7.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 7.30 "Номаълум Бухоро". Телефильм. 7.50 Мутахассис маслаҳати. 8.00 Тошпўлат Маткаримов қўшиқлари. 8.15 "Менинг филм бўл". Мультфильм. 8.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 8.50 "Соғлом бўлай десангиз...". 9.00 "Болалар фронтга жўнади. Бадий фильм. 10.15 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгиларлари (АҚШ). 10.30 "Ўзгалар дардида ениб...". 11.00 Болалар учун. "Қўшигимжон қўшигим".

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 "Бугун...". Ахборот кўрсатуви. 18.10 "Ёшлик" студияси. "Ёшлик" студияси. "Кизлар давраси". 18.55 "Футбол майдонларида". 19.25 Ёшлар. 19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.50 Ёшлар. 19.55 Дунё воқеалари. 20.10 Оқшом эртакли. 20.25

“Саҳродаги кўрикхона”. Манзарали фильм. 20.35 “Тадбиркорлик”. 20.55 Эълонлар. 21.00 “Ўзбекистон” ахбороти. 21.30 Ислохот ҳақида суҳбатлар. 21.40 “Ёднома”. Абдулла Авлоний. 22.30 Ўзбекистон халқ хофиз Одилов Юсупов куйлайди. 23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎЗТВ II

17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

“ОРБИТА IV”

4.55, 14.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.00 Янгиликлар. 5.35 Эрталабки гимнастика. 5.45 “Тонг”. 8.00 Янгиликлар. 8.20 Эртас ҳузурида меҳмонда. “Моара” (“Тегирмон”). Телевизион бадий фильм. 9.40 Опа-сингил Литвиненколар куйлайди. 10.00 “Саёхатчилар клуби” (сурдо таржимаси билан). 10.50 “Матбуот-экспресс”. 11.00 Янгиликлар.

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 14.25 “Бридж”. 14.50 Бизнес-класс. 15.05 Майя араси. Кўп серияли мультфильм. 15.30 “Хайвонот оламида”. Режиссер А. Згуриди фильмлари. “Кора тоғ”. 16.50 “Технодром”. 17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 17.20 Давлатлараро “Останкино” телеканали “МДХН молиявий соғломлаштириб бўладими?” кўрсатувини таништилади. 17.45 “Инсон ва қонун”. 18.15 “Вагон 03”. 18.45 “Мўжизалар майдони”. 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 19.55 Эълонлар. 20.00 Янгиликлар. 20.25 “Хафтанинг машҳур кишиси”. 20.40 “Детективлар клуби”да. “Суини”. Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 5-серия. 21.40 “Матбуот-экспресс”. 21.55 “Максима”.

“ВИД” таништилади:

22.25 “Авто-шоу”. 22.45 “Обоз” майдончаси”. (“Браво” гуруҳи). Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

“ДУБЛЬ IV”

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 Телевизион меҳнат биржаси. 8.00 “Минора”. 8.15 “Параллеллар”. 8.30 “Сиз яратган бор”. 9.00 “Хайвонот оламида”. 10.00 Мульт-пулти. 10.10 Хонаки экран. “Санта-Барбара”. Кўп серияли бадий фильм. 199-серия. 11.00 Буржлар туркумидан. 11.55 Россия телевидениесининг сара асарлари. “Оқ қарга”. 12.40 “Дехқонларга тааллуқли масала”. 13.05 “Дераза”. 13.35 Янгиликлар. 13.50 “Рост” студияси. “Биз мультфильмларнинг расмини чизамиз”. 1-қисм. 14.20 Жума кунлари Дисней. “Охирги электрон рицарь”. Бадий фильм. 15.10 “Атом ҳавфига қарши”. 1-кўрсатув. “Янги заминга”. Хужжатли фильм. 15.55 “Телебиржа”. 16.25 “Франция. Қўшиқ”.

17.00—19.00

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.00 “К-2” таништилади: “Абзац”. 20.00 “Депеш мод-93”.

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

21.20 “Юлдузлар билан суҳбатда”. 21.25 Спорт кўрсатув. 21.35 Гранд репортаж. “Улар қандай “Янги руслар?””. 22.05 “Авлие Лука”нинг қайтиши”. Бадий фильм. 23.35 “Каунтдаун”. Оммабоп куйлар янгиликлари.

ШАНБА

31 ИЮЛЬ

ЎЗТВ I

6.40 “Соғлом бўлай десангиз...”. 7.00 “Ўзбекистон” ахбороти. 7.30 Ялла ва лапарлар. 7.50 Шифокор маслаҳати. 8.00 Дунё воқеалари. 8.15 “Қуза учун уй”. Мультфильм. 8.30 “Ўзбекистон” ахбороти (рус тилида). 8.50 “Соғлом бўлай десангиз...”.

9.00 Республика газеталарининг шарҳи. 9.10 “Алифбо сабоқлари”. 9.40 Спорт хабарномаси. 9.55 “Дубравка”. Болалар учун бадий фильм. 11.10 Муҳаббат Ғофурова ва “Ўзбекистон” гуруҳи куйлайди.

11.35 “Нихолларни эгманг”. А. Мажидий номидаги Каттакўрғон шаҳар драма театрининг спектакли. 12.55 “Мерос”. Муҳаммад Сафо шеърят. 13.20 “Магистраль”. Бадий фильм.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 “Шоирлар — болаларга” 18.40 “Александровск боғи” Манзарали фильм. 18.50 “Истиклол ва Маънавият”. 19.30 “Ўзбекистон” ахбороти (рус тилида). 19.50 “Тоғ капалаклари”.

Телефильм. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусикали драма театри яққалонларининг концерти. 21.00 “Туркистон” ахбороти. 21.30 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдида. “Олтин остона”. Адабий-публицистик кўрсатув. 22.50 “Чинор тағиди дуэль”. Бадий фильм. 24.00 “Тунги ёғду”. Дам олиш кинопрограммаси.

ЎЗТВ II

17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

“ОРБИТА IV”

5.45, 14.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.50 Эрталабки гимнастика. 6.00 “Матбуот-экспресс”. 6.10 “Иш-билармон кишининг шанба тонги”. 6.55 Янгиликлар. 7.30 “Моторлар оламида”. 8.00 Мультфильм. 8.10 Мусикий кўрсатув. 8.35 “Марафон-15” таништилади... 9.00 “Экстр-НУЖ”. 9.30 Экологик кўрсатув. 9.45 “Шанба кунги дастхат”. 10.15 “Тиббиёт ҳамма учун”. 10.55 “Бургут рамзи билан”. Россия орденининг таъсис этилиши ҳақида. 11.25 “Хокимият сиймоси”. 11.40 “Шеърят альбоми”. 12.00 “Эпкин езулар еки Соня билан Американи излаб саёхат”. 12.25 “Спорт ва санъат”. 13.25 “Мана шунақа кино...”. В. Ежов. Ёзувчи ва драматург. 2-кўрсатув. 14.00 Янгиликлар. 14.25 “Швецариянинг қалби — Люцерн”. Телефильм премьераси. 15.30 “Шаҳзода ва Сув париси”. Кўп серияли мультфильм премьераси. 16.20 “Марказий экспресс”. Европа тележурнали. 16.50 “Мен сизни севардим”. А. С. Пушкин. 17.20 “Пул ва сиёсат”. 17.50 “Қойилмақом еттовлон”. 18.50 “Коламбия пикчерс” таништилади. “Хьюстон рицарлари”. Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 5-серия. 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 19.55 Эълонлар. 20.00 Янгиликлар. 20.25 “Коламбия пикчерс” таништилади. “Зангори ва кулран”. Телевизион бадий фильм премьераси. 5-серия. 21.10 “Резонанс” студияси таништилади. “Канкан”. 21.30 “Серпантин”. Кўрсатувни М. Захаров олиб боради. 22.25 “Ультраси”. Спорт кўрсатув. Сув спорти турлари бўйича Европа чемпионати. Сувга сакраш. Трамплин 1 м. Эркалар. Англиядан кўрсатилади. 23.00 Янгиликлар. 23.35 “Дартленд” операцияси давом этади... 24.00 Телеэранда биринчи марта. “Комендантлик соати”. Бадий фильм (АҚШ). 01.35 “Матбуот-экспресс”.

“ДУБЛЬ IV”

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 “Оламга ўз нигоҳи билан қараш”. 7.55 “Рост” студияси. “Бизнинг “Аралаш”. 8.25 “Пилигрим”. Россия саёхатлар бюроси. 9.10 Баскетбол шарҳи. 9.40 “Пигмалион”. 10.10 Юбилар фильмлари жавонидан. В. Борисовнинг “Давр ва Конвей оиласи” бадий фильми. 11.35 “Тилла шпора”. 12.10 “Қандай яшаймиз?”. 12.55 “Дехқонларга тааллуқли масала”.

“ЎЗБЕКИСТОН” ХАЛҚАРО

ТЕЛЕКАНАЛИ

13.15 “Мамлакатлар, воқеалар, одамлар”. 13.25 “Безнен мирас” (татар тилида). 14.05 Ёшлар учун мусикали телевизион видео клуб. 14.45 “Бу турфа олам”.

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.00 “Чегарасиз футбол”. 16.00 “Михаил Таничининг “Олтин диски”. 17.00 Телефильм.

17.20—19.30

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.30 “К-2” таништилади. “Америка юлдузлари”. 20.00 “Мутлақо маҳфий”. 21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

21.20 “Юлдузлар билан суҳбатда”.

21.25 Спорт кўрсатув. 21.30 Телеэранда — премьер. “Ўлим зонаси”. Бадий фильм (АҚШ). 23.00 Волейбол бўйича жаҳон лигаси биринчилиги. Ярим финали.

ЯҚШАНБА

1 АВГУСТ

ЎЗТВ I

7.00 “Ассалому алайкум”.

8.00 “Туркистон” ахбороти. 8.30 Болалар учун. “Тонгги салом”. 9.00 “Махобхорат”. Кўп қисмли телевизион бадий видеофильм (Хиндистон). 26—27-сериялар. 10.30 Инглиз тили. 11.00 “Адабиёт ва маънавият”. 11.40 Ўзбекистон Республикаси

мустақиллигининг икки йиллиги олдида. “Анор” телевизион танловининг дастлабки танишув концерти (такрор). 13.10 “Қирқ хунар ҳам оз”. 13.55 Болалар учун театр “Олтин жўжа”. Қўкон шаҳар театрининг спектакли. 14.55 “Ёзги таътил”.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Ўсмирлар учун “Ўйла! Изла! Топ!”. 19.00 “Сихат-саломатлик”. 19.30 “Хафтаном” (рус тилида). 20.00 “Ойнаи жаҳонда”. 20.20 Телевизион театр. Саида Зуннунова. “Қайноналар”. 21.00 “Хафтаном”. 21.40 “Санъат усталари”. Ўзбекистон халқ артисти, бастакор Абдуҳошим Исмоилов. 23.00 “Туш ўнгидан келди еки чөмодан”. Бадий фильм. 00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎЗТВ II

7.00—12.00

17.00—23.30 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

“ОРБИТА IV”

5.40, 18.00, 21.45 — Кўрсатувлар тартиби. 5.45 Эрталабки гимнастика. 5.55 “Рухни чиниктириш”. 6.55 Янгиликлар. 7.30 “Авто-шоу”. 7.45 “Технодром”. 8.00 “Марказ”. 8.30 “Эрта саҳарлаб”. “Денвер — динозаврларнинг энг сўнгиси”. Кўп серияли мультфильм премьераси. 9.00 “Хамма уйдальгида”. 9.30 “Спортлото” тиражи. 9.45 “Тонг юлдузи”. 10.35 “Харбий ревью”. 11.05 “Китобхона”. 11.45 Сув спорти турлари бўйича Европа чемпионати Синхрон сузиш. Англиядан кўрсатилади. 12.15 “Детектив-ленд”. “КТВ-I” ҳамда “Франс интернациональ” канали таништилади: 13.00 “Пиф ва Геркулес”. Кўп серияли мультфильм премьераси. 13.10 “Қусто командасининг сувости одиссеяси”. Кўп серияли хужжатли фильм премьераси.

14.00 Янгиликлар. 14.15 “Саёхатчилар клуби”. 15.05 “Маринскда променад”. 16.20 Эфирда бевосита мулоқот. 17.00 “Хунарли хор бўлмайди”. 17.05 “Панорама”. Ҳафталик халқаро кўрсатув. 17.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.05 Мультфильмлар премьераси: “Каспер ва унинг дўстлари”. “Ҳақиқий ажина оловчилар”. 19.00 Телеэранда биринчи марта. “Тимсоҳ Данди-2”. Бадий фильм (Австралия). 20.55 Эълонлар.

*

21.00 “Якулар”. 21.50 “Ялта-Москва-Транзит-93”. Эстрада қўшиқлари ижрочиларининг VIII телевизион танлови. “Олимпия” спорт комплексидан кўрсатилади. Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

“ДУБЛЬ IV”

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 “Хайрли тонг!”. 7.55 “Искандар”. Хужжатли фильм премьераси. 8.25 “Фольклор”. 8.55 “Рост” студияси. “Биз мультфильмлар расмини чизамиз”. 2-қисм. 9.25 “ОЗ” кўрсатув. 9.55 Мульт-пулти. 10.05 “Ати-бати...”. 10.35 Кундузги сеанс. “Яккаю елгизим”. Бадий фильм.

*

12.15—15.40

“ЎЗБЕКИСТОН” ХАЛҚАРО

ТЕЛЕКАНАЛИ

12.15 “Мамлакатлар, воқеалар, одамлар”. 12.25 Швейцарияда конфедерацияга асос солинганлиги кунига. 13.00 “Рангнкамон” (тожик тилида). 14.00 “Дўстлик маршуртурлари бўйлаб”. Истамбулга саёхат. 14.40 “Умид” (Уйгур тилида). 15.25 “Бу турфа олам”.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.40 “Бу кўҳна ленталар”. Оперетта артисти А. Орлов. 16.10 Диснейнинг сеҳрли олами. “Винни-Пухнинг янги саргузаштлари”. “Қора плашч”.

17.00—19.20

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.20 Си-Би-Эс кинотеатри. “Сирли гувоҳ”. Бадий фильм (АҚШ). 20.40 Владимир Познер Америкаси.

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

21.20 “Юлдузлар билан суҳбатда”.

21.25 Спорт кўрсатув. 21.35 “Шаҳарча”. Дам олиш кўрсатув. 22.00 Тунги дискотека. 23.00 “А” программаси.

(“Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз” дастуридан).

Қоида бузишга эҳтиёж бормикин?

Иш ҳақининг энг кам миқдори кўпайиши билан Ўзбекистон Республикасининг “Йўл ҳаракати қоидаларини бузганлик учун маъмурий жавобгарликни қўлайтириш тўғрисида”ги Қонунда кўзда тутилган жарималар миқдори кўпайди. Улар 1993 йил 1 июлдан бошлаб жорий этилди.

Ана шу мавзуда Тошкент шаҳар ИИББ ДАНБ бўлими бошлиғи милиция подполковниги Бахтберди Муродович Муродов билан суҳбатлашдик.

Йўл ҳаракати қатнашчиларининг интизомбузарлиги шахримиз учун офат. Қонун эса ашаддий ҳуқуқ-тартибот бузувчиларга нисбатан қаттиққўл ва, айни вақтда, эҳтиётсизлик туфайли аҳамияти катта бўлмаган ҳатти-ҳаракатлар қилган кишиларга нисбатан инсонпарвар бўлиши керак.

Ҳаракат тезлигини ошириш, светофорнинг тақикловчи сигналига ёки регулировкачининг қўл ҳаракатларига қарамай юриш, йўл белгилари талабларига, юрадиган қисмга қўйилган белгиларга риоя қилмаслик, кишиларни ташиш қоидаларини бузганлик учун қандай маъмурий жавобгарлик кўзда тутилади?

— Санаб ўтилган қоида бузилишларнинг ҳаммаси, агар улар биринчи маротаба содир этилган бўлса, — буларга қувиб ўтиш қоидалари бузилиши, куннинг қоронғи вақтида ёритиш асбобларидан фойдаланишни қўйиш ҳам лозим, — 131-модданинг 1-қисмига мувофиқ келади, унга кўра оғохлантириш ёки 1125 сўмдан 5125 сўмга қадар миқдорда жарима белгиланган.

Ҳайдовчи томонидан ана шундай қоида бузишлар бир йил мобайнида такроран содир этилса, 3750 сўмдан 11250 сўмга қадар миқдорда жарима солинади ва мажбурий тартибда йўл ҳаракати қоидаларини қайтадан топириш учун юборилади.

Агар ҳайдовчи йўл ҳаракати қоидаларини кўрсатилган модда бўйича учинчи марта бузса ёки аварияли вазиятни юзага келтирса, унга 5125 сўмдан 22500 сўмга қадар миқдорда жарима солиниши ёки 6 ойдан бир йилга қадар муддатга ҳайдовчилик ҳуқуқларидан маҳрум қилиниши мумкин.

— Айрим интизомсиз ҳайдовчилар транспорт воситасини тўхтатиш талабини бажармайдилар. Қоида бузишнинг бундай кўринишига нисбатан қандай чоралар кўриш кўзда тутилади?

— Агар ҳайдовчи транспорт воситасини тўхтатиш ҳақида милиция ходимининг талабларига бўйсунмаса, унга 1125 сўмдан 22500 сўмга қадар миқдорда жарима солиниши мумкин.

Агар у йил давомида ана шундай қоида бузишни такроран содир қилса, жарима 56250 сўмга қадар кўпаяди. Ана шу моддага доир материаллар қараб чиқиш учун судга юборилади, суд қоида бузувчини 15 кунга ҳукм қилиши мумкин.

— Афсуски, алкоғолли ичимликлар истеъмол қилган ҳолда транспорт воситасини ҳайдаётганлар ҳали ҳам кўп. Қоида бузишнинг ана шу турига доир жазолашда ўзгаришлар бўлди?

— 133-моддага кўра транспортни маст ҳолда бошқарганлик учун 45 мингдан 112500 сўмга қадар миқдорда жарима солиш кўзда тутилган. Ёки ҳайдовчилик ҳуқуқларидан бир йилдан уч йилга қадар муддатга маҳрум қилиш мумкин. Бундан суд ҳал қилади.

Агар ҳайдовчи бир йил давомида транспорт воситасини маст ҳолда бошқаргани учун такроран ушланса, у тергов идораларига юборилади ва ҳайдовчига нисбатан жиноий иш қўзғатилади. Бунда 3 йил муддатга озоқликдан маҳрум этиш ёки икки

йиллик муддатга ахлоқ тузатиш ишларига юбориш ёки жарима солиш жазо чоралари қўрилди.

— Транспортни маст ҳолда бошқарган кишида машина бошқариш учун ҳуқуқ берадиган ҳужжат бўлмайдиган ҳоллар ҳам мавжуд. Бунда қандай жазо белгиланади?

— Иш судга юборилади, у 45 минг сўмдан 112500 сўмга қадар миқдорда жарима солиши мумкин.

— Тошкентда ўтган йили Давлат автомобиль назорати ходимлари ҳужжати бўлмасида транспорт воситаларини бошқарган 362 ҳайдовчини тўхтатдилар. Ҳозир бундай “марди майдонлар”ни нима қутади?

— Энди бунинг учун жавобгарлик қўлайтирилган. 136-модданинг 2-қисмига кўра, транспорт воситаларини ҳужжатсиз бошқарганлиги ёки уни ҳайдовчилик ҳуқуқи бўлмаган кишиларга берганлиги учун 11 минг 250 сўмдан 33 минг 750 сўмга қадар миқдорда жарима солинади.

Ҳайдовчилик ҳуқуқидан маҳрум қилинган бўлсада машинани бошқарган фуқаро 33750 сўмдан 78750 сўмга қадар миқдорда жарима тўлашга мажбур.

— Ҳайдовчининг техник паспортида техника кўригидан ўтганлиги тўғрисида белги бўлмаса, қандай чора қўрилади?

— Транспорт воситасини техника кўригидан ўтказмаганлик учун, шунингдек ўз вақтида рўйхатдан ўтказилмаган ва ДАН ижозатсиз транспорт воситаларини меёрдан ошириб жиҳозлаган ҳайдовчиларга 1125 сўмдан 5125 сўмга қадар миқдорда жарима солинади.

— Давлат автомобиль назоратида йўловчилар томонидан йўл ҳаракати қоидалари бузилиши катта ташвиш уйғотмоқда. Аслини олганда йўл-транспорт ҳодисалари ҳар учтадан бирида уларнинг айби бор. Қонун уларга нисбатан қандай чораларни кўзда тутади?

— Йўловчилар, аравакашлар, мопед ҳайдовчилар ва йўлдан фойдаланувчи бошқа кишилар йўл ҳаракатини бошқариш сигналларига бўйсунмаганлик, белгиланмаган жойдан йўлни кесиб ўтганлик учун оғохлантириладилар ёки 25 сўмдан 1125 сўмга қадар миқдорда жарима тўлайдилар.

— Агар тилга олинган шаҳар йўл ҳаракати қоидаларини бузсалар ва бу нарса аварияли вазиятни юзага келтирса-чи?

— Аварияли вазиятни юзага келтиргани учун уларга 1125 сўмдан 5125 сўмга қадар миқдорда жарима солинади. Агар аварияли вазиятни маст йўловчи юзага келтирса, унга 5125 сўмдан 22500 сўмга қадар миқдорда жарима солинади. Маъмурий амалиёт — ҳуқуқ бузишларнинг олдини олишга таъсир кўрсатувчи нозик, мураккаб механизмдир. Демократиялаш ва ошқораликка эришиш шароитида улардан маъмурий қонунчилик меъёрларини чуқур билган ҳолда фойдаланиш керак.

Давлат автомобиль назоратининг шахсий таркиби айни шу руҳда тарбияланмоқда.

Суҳбатдош О. Михеева.

ЧЕМПИОНАТ жозибадор ўйинларсиз ўтади, дейиш мумкин эмас. "Спартак" (Москва) жамоасининг Россия биринчилигида намоён этган ўйинига қойил қолса арзийди. Чемпионатнинг якунлигишига ҳали вақт кўп бўлсада, спартакчиларнинг олтин медалга сазовор бўлиши аниқ бўлиб қолди. Москваликларнинг мухлислари команданинг ижобий жиҳатлари ҳақида оғиз кўпиртиришлари мумкин. Ҳеч бўлмаганда Италиянинг "Милан" командасини эсга олиш кифоя. Хўш, "Спартак" ўйин борасида энг яхши хорижий клубларга яқинлашиб қолган бўлса, бунинг нимаси ёмон? Бир томондан, ана шундай. Фақат бошқа томондан олсак, чемпионат боришини кузатарканмиз, унинг нима билан якунлигиши олдиндан билиш кишини зериктиради: унда чинакамга бақувват командалардан асар ҳам йўқ.

Россия чемпионатида ўхшаб, Ўзбекистон чемпионатида ҳам биринчи давра якунланди. Лекин бўлажак голибни ҳозирдаёқ айта олувчининг топилиши дарғумон. Биринчилигининг асосий мукофотлари учун "Пахтакор" ва "Нефтичи" кураш олиб борган ўтган йилги аҳвол яна такрорланмоқда. Тошкент клуби ўйинчиларнинг саралаб олиниши, уларнинг шахсан маҳорати бўйича ўзининг асосий рақибидан кучлироқ. У аввалгидек республиканинг етакчи командаси сифатида доғруғга эга. Тўғри, бунинг таскари томони ҳам бор. "Пахтакор" командасидан голиб чиқиш еки у билан дуранг ўйнаш ҳозиргача шарафли иш деб ҳисобланади, шу сабабли бошқа командалар у билан учрашувга алоҳида, жанговар руҳ билан тайёргарлик кўрадилар. Бироқ тошкентлик футболчиларнинг ҳамма ишлари ҳам кўнгилдагидек чиқавермайди. Муваффақиятсиз ўйинлар ҳам юз бериб туради. Дарвоқе, баъзи бир охириги матчларда ана шундай бўлди.

Масвумлар орасида анча жиддий талафотларга учраган бўлсада — командалардан Стасюк, Резванцев, Роткович, Завальнюклар кетди. "Нефтичи" ўйинни ташкил этиш борасида ҳали ҳам чемпионатда энг кучли команда бўлиб қолимоқда.

Командада кучлиларнинг моҳирона тақсимланишига ҳавас қилса арзийди. Қайси етакчи команда пировардида голиб бўлиб чиқади? Бунинг футбол мухлислари фақат ноябрдагина билиб оладилар. Чемпионатнинг бронза мукофотлари

Бош тренер лавозимига Валерий Леткиннинг қайтиши муайян умид туғдирмоқда. Масвумлар орасида "Трактор"ни кўпчилик кутмаган ҳолда В. Леткиннинг ёш ёрдамчиси Виталий Жиликин бошқарди. Энди эса бошқатдан Леткинни олиб

Бухорога, ким Россияга. Биринчилик бошланиши арафасидагина клуб учун ҳомий топилиди. Тренер Рустам Исмаилов баъзи футболчиларни қайтаришга муваффақ бўлди. Шунинг таъкидлаш жоизки, "Динамо" ўз таркибини ўзлари тайёрлаган

СПОРТ

касалик.

— Бунинг даволаш учун нима қилимоқчисиз?

— Иложи борица профессионал клуб бўлиш учун ҳаракат қиламиз, табиийки, ўз шарт-шароитимизни ҳисобга оламиз. Самарқанд вилоят "Динамо" кенгашининг раиси милиция подполковниги В. Абдурауов тайёрлаш гуруҳларини тиклаш тўғрисида буйруқ чиқарди. Вилоят биринчилигида қатнашаётган Пайариқнинг "Баҳор" командаси шўба командамиз бўлиб қолиши хусусида келишганмиз. Бундан ташқари, Олимпия резерви билим юртидан саккиз талабани командамизга жалб эта бошладик. Яқин орада футболчилар ўртасида асосий таркибда ўрин эгаллаш учун рақобат бўлишига ишончимиз комил.

— Таътилни қандай ўтказасиз?

— Ўзбекистондан ташқарига чиқмаймиз. Қимматга тушади. Асосан Самарқанддаги базамизда жисмоний тайёргарликни кучайтириш билан шуғулланамиз. Биринчи лигадаги командалар билан бир нечта учрашув ўтказамиз.

— Чемпионатда қайси ўринни эгаллаш ниятидасиз?

— Келинг, ўрин тўғрисида кейинги масвумдасўзлайлик. Ҳозирча биз учун зарури — энг кучлилар лигасида қолиш.

С. ГАПИЧ.

ЧЕМПИОНАТ ЖАДВАЛИ
Биринчи даврдан сўнг
командаларнинг мавқеи

	У	Ю	Д	М	Т	О
"Нефтичи"	15	11	3	1	36-11	25
"Пахтакор"	15	10	3	2	34-13	23
"Навбахор"	15	8	5	2	25-12	21
"Сўғдиёна"	15	7	6	2	23-12	20
"Наврўз"	15	6	5	4	27-20	17
"Нурафшон"	15	6	4	5	22-14	16
МАСК	15	6	4	5	25-24	16
"Темирўлчи"	15	6	4	5	13-12	16
"Орол"	15	6	2	7	18-23	14
"Косонсой"	15	4	5	6	18-20	13
"Янгиер"	15	4	4	7	18-26	12
"Политотдел"	15	5	1	9	21-27	11
"Динамо"	15	5	1	9	12-25	11
"Чирчиқ"	15	4	1	10	23-30	9
"Шифокор"	15	4	0	11	12-44	8
"Трактор"	15	2	4	9	7-21	8

Хоразм вилояти халқ суди-залидаги темир панжара ортида 3 нафар йигит ўтирибди. Улар ака-ука Шавкат ва Акбар Маллаев ҳамда Бахтиёр Абдуллаевлар. Судланувчилар фақат 3 нафар эмас. Яна 4 нафари тилхат орқали очикда юришганди. Шундай қилиб суд ҳукмидан кейин темир панжаралар ичи жиноятчиларга торлик қилиб қолди. Очикда юрган Шомурод Худоёров, Фарҳод Машарипов, Бахтиёр Ражабов ва Азимбой Нурметовлар ҳам жазага ҳукм қилинди.

Жиноят ташкилотчиси бўлиб Шавкат Маллаев Шовот шахри Маданият кўчасининг 3-уйида яшаб келди. Бу уй темир йўл бекатида яқин бўлиб, поездлар бу ердан тез-тез ўтиб туради. Баъзан бекатда юк тушириш учун узоқ тўхтаб қолади. Бу Шавкатнинг эътиборидан четда қолмади. У асосан режасини кечаси амалга оширишга ҳаракат қилди. Чунки, тунда "ишлаш" қулайроқда. Бу сафар ҳам шундай бўлди. Бекатда Львов-Душанба 2-маршутти бўйича бораётган 2104-рақамли юк поезди турарди.

Шавкат ҳамтовогои Шомурод Худоёров билан гўё экспедиторлардек вагонларни бир-бир кўздан кечириб чиқишди. Улар 80016629 рақамли ёпиқ вагон олдида келиб тўхтаб қолишди. Чунки улар бу вагонда телевизорлар, борлигини билишарди. Тезлик билан вагон пломбасини бузишга киришишди. Шавкат вагон ичида пайдо бўлди. Кетма-кет иккита телевизорни дастга турган Шомуродга узатди. Поезд секин юра бошлади. Иккита телевизион олиб Шавкатнинг уйига равона бўлишди. Телевизорларни ими-жимиди йўқ қилиш улар учун қўт эмасди. Зеро, аввалроқ ўлжани қандай пуллаш режасини тузиб қўйишганди. Тўғрироғи, туманидаги

"Зангори экран" идорасида ишловчи уста Бекберган Раззоқовга сотишни мўлжаллашганди. Шундай қилиб 2 та телевизор 9 минг сумга пулланди. "Даромад"нинг асосий қисми яъни 6 минг сўми Шавкатга, қолган 3 минг сўми Шомуродга тегди. Бу пул қадри вақтда рўй берган эди-да.

Шавкат билан Шомуродлар ана шу қилмишларидан кейин анча вақт хатарда юришди. Чунки маҳаллада "Бизнинг

БУЗОҚНИНГ
ЮГУРГАНИ...

станцияда вагондан телевизор ўғирланибди" деган гаплар юрарди. Аммо вақт ўтиши билан бу гап-сўзлар ҳам унутила бошланди.

"Ўрганган одат ўртанса қўймас" деганлари рост экан. Кўп ўтмай Шавкатнинг "касали" қўзиб қолди. Укаси Акбарга шундай деди: "МСО ҳудудидаги вагонда ун бор. Уни олсак анча пул бўлиши мумкин. Мен ҳозир қоровул билан гаплашаман. Агар у уни дарвозадан олиб чиқишга рози бўлса иш битгани". У бирор ишни амалга оширишда сира ўйланиб ўтирмасди. Киши билан гаплашганда эса шундай мулоким бўлардики, у билан ҳамсуҳбат бўлган киши эриб "сув" бўлиб кетиши мумкин эди. Бу кўпинча ҳалигида "операция"ларни бажаришда қўл келарди. Шу боис ҳам қоровул билан суҳбатлашганди, қоровул Фарҳод Машарипов дарҳол кўна қолди. Дарҳақиқат бу ишни усиз бажариб бўлмасди. Транспорт

фақат дарвоза орқали қурилиш ташкилоти ҳудудига кириб чиқа оларди.

— Майли мен розиман. Фақат менинг улушимни ҳам унутманг, — деди Фарҳод.

— Гапимиз-гап. Улушингни албатта қайтарамиз. Бўлмаса биз вагонга кетдик, — деди Шавкат шошиб. Азим билан вагон эшигини очиди.

Кўп ўтмай Акбар тракторчи Бахтиёр Ражабов ва "ёрдамчи" Бахтиёр Абдуллаев билан етиб келишди. Бешовлон вагондаги унларни трактор аравасига юклай бошлади. 44 қоп ун аравача жойланди. Улар ишни шундай пишиқ қилган эдиларки, ҳатто унни кимга пуллаш ҳам олдиндан белгилаб қўйилганди.

Шу тариқа Акбар билан Бахтиёр Ражабов унларни пуллаш учун туманидаги Қ. Раҳимов жамоа хўжалигида яшовчи Мангли Йўлдошеваникига шошилишди. Ҳар бир қоп унни 100 сўмдан пулланди. Шавкатникида умумий пулни арра қилишди.

— Бунда қоровулнинг ҳам улуши бор. Унинг насибасини ҳам беришимиз керак. Мен унга ваъда берганман, — деди Шавкат. Улар қоровул учун ҳар бири 100 сўмдан ажратилди.

"Бузоқнинг югургани — сомонхонагача" деган мақолни ким ўйлаб топган бўлса ақлига балли. Бизнинг қаҳрамонлар ҳам Мангли Йўлдошеваникигача югура олишди, холос. Қонун посбонлари уларнинг эгри қўлларидан ушлаб панжаранинг ичига олиб бориб қўйишди.

Вилоят халқ суди уларни қилмишига яраша жазолади.

М. НАВРЎЗАЛИЕВ,

Хоразм вилояти ички ишлар бошқармаси матбуот гуруҳи йўриқчиси, милиция катта лейтенанти.

Қидирилмоқда

Тошкент шаҳрида, Яқкасарой туманига қарашли Катта Миробод кўчаси 86-уйнинг 7-қоғнада яшовчи Зухра Ашуровна Тошматова 1983 йилда туғилган, Тожикистонда, Конибодом туманига қарашли Ортинк қишлоқ Кенгаши Шойт-Қораантоқ қишлоғидаги Қорабев кўчаси 41-уйда истиқомат қилган қариндоши **Шаҳноза Жўраевани** қидиради.

Қизча 1993 йилнинг 24 июнида эрталаб соат 9 ларда Конибодом шаҳрининг темир йўл вокзали атрофида йўқолган. Қариндошлари у Ўзбекистон Республикасидан ўтадиган поездга ўтириши мумкин деб тахмин қилимоқдалар.

Ш. Жўраеванинг белгилари: бўйи 140 сантиметр, кўзлари ва сочи қора.

У сариқ палто ва ҳаворанг чалвор кийган эди. Шаҳнозанинг қаердагики еки унинг кейинги тақдирини ҳақида бирор-бир нарсани билган кишилардан юқорида кўрсатилган манзилгоҳларга, Тошкентдаги 56-12-60 телефони орқали, энг яқин ердаги милиция бўлимига ёки 02 телефони орқали хабар беришларини сўраймиз.

ЭЪЛОНЛАР

Тошкент шаҳар А. Хўжаев номи 12-хунар-техника билим юрти томонидан Дадамўхамедов Баҳром Махмудович номига 1993 йилда берилган рухсат рақами 660, 0458394-сонли диплом йўқолганлиги сабабли;

1990 йилда Тошкент шаҳар Чилонзор туманидаги 178-ўрта мактаб томонидан Всеволод Семёнович Гейлик номига берилган А № 237162 рақамли аттестат йўқолганлиги сабабли

бекор қилинади.

- Кўчириб босишда «Постда»дан эканлигини кўрсатиш шарт.
- Мақолада келтирилган рақамлар, фактлар ва бошқа маълумотлар учун, шунингдек, очик эълон қилиниши мумкин бўлмаган маълумотлар учун муаллиф жавобгар ҳисобланади.
- Муаллифнинг мулоҳазаси таҳририят фикрига мос тушмаслиги мумкин.
- Қўлёзмалар таҳлил қилинмайди ва қайтарилмайди.

Газета IBM компютерида терилди ва саҳифаланди. Рўйхатдан ўтиш тартиби № 000021. Буюртма Г — 448, 34.859 нусхада босилди. Ҳажми — 2 босма табоқ. Босилиш — офсет усулида. Босишга топшириш вақти — 19.00. Босишга топширилди — 19.00.

ТЕЛЕФОНЛАР: муҳаррир — 39-70-40, муҳаррир ўринбосари — 39-77-23; масъул котиб — 59-29-66, муҳбирлар бўлими — 59-20-92, умумий бўлим — 59-21-21.

Обуна рақами — 64615.

Муҳаррир
Зокир ОТАЕВ.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ:
700029, Тошкент, Наврўз кўчаси, 1.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамаси Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «ШАРҚ» нашриёт-матбаачилик концерни.

Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

1, 2, 3, 4, 5, 6.